

Tilsynet med Efterretningstjenesterne

Årsredegørelse 2023

Politiets Efterretningstjeneste

TIL JUSTITSMINISTEREN

I overensstemmelse med § 22 i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) (lovbekendtgørelse nr. 231 af 7. marts 2017, som senest ændret ved lov nr. 1706 af 27. december 2018) afgiver Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) hermed redegørelse om sin virksomhed vedrørende PET for 2023. Redegørelsen skal forelægges Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne og skal herefter offentliggøres.

Redegørelsen indeholder tillige en beskrivelse af TETs virksomhed vedrørende Politiets PNR-enhed (PPNR) i 2023.

Sigtet med redegørelsen er at give en generel information om karakteren af det tilsyn, der udøves med PET.

TET påser, at PET overholder lovens regler om

- ▶ tilvejebringelse af oplysninger, herunder indsamling og indhentning,
- ▶ intern behandling af oplysninger, herunder frister for sletning af oplysninger,
- ▶ videregivelse af oplysninger, herunder til Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og til andre danske forvaltningsmyndigheder, private, udenlandske myndigheder og internationale organisationer, og
- ▶ forbud mod at behandle oplysninger om her i landet hjemmehørende fysiske personer alene på baggrund af de pågældendes lovlige politiske virksomhed.

TET påser endvidere, at PNR-lovens regler om

- ▶ tilvejebringelse af oplysninger,
- ▶ intern behandling af oplysninger, herunder afmaskering, og
- ▶ videregivelse af oplysninger

overholdes, når PPNR tilvejebringer, behandler og videregiver oplysninger på vegne af PET.

Redegørelsen indeholder blandt andet oplysninger om de forhold, som TET har valgt at interessere sig for, og om i hvor mange tilfælde tilsynet har fundet, at PETs og PPNRs behandling af personoplysninger ikke har været i overensstemmelse med reglerne.

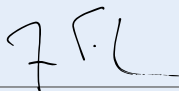
København, maj 2024

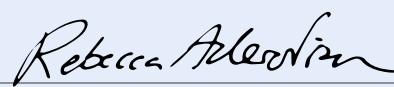
Pernille Christensen

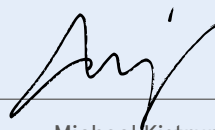
Henrik Udsen

Jesper Fisker

Rebecca Adler-Nissen

Michael Kistrup

INDHOLD

1. Indledende bemærkninger	3
2. Generelt om TETs kontrolvirksomhed	4
2.1 Generelle forudsætninger for TETs kontrol og tilsynets forventninger til PET, FE, CFCS og PPNR	5
2.2 Skala for TETs bemærkninger	8
2.3 Kontrolmetode	9
3. TETs kontrol i 2023	14
3.1 Sammenfatning af TETs kontrol i 2023	15
3.2 Gennemførte kontroller af PET i 2023	17
3.2.1 Kontrol af PETs oprettelse af nye sager	18
3.2.2 Kontrol af PETs overholdelse af reglerne om sletning	18
3.2.3 Kontrol af PETs brug af andre myndigheders systemer	19
3.2.4 Kontrol af PETs overholdelse af reglerne om lovlig politisk virksomhed	20
3.2.5 Kontrol af PETs særlige databaser	21
3.2.6 Kontrol af PETs transitsystemer	21
3.2.7 Kontrol af PETs interne kontrol	24
3.2.8 Kontrol af PETs sager vedrørende sikkerhedsgodkendelse	24
3.2.9 Kontrol af PETs overholdelse af reglerne om afleveringspligtigt materiale mv.	25
3.2.10 Kontrol af PETs behandlingssikkerhed	25
3.2.11 Opfølgning på TETs kontrol af PET i 2022	26
3.2.12 TETs tekniske undersøgelser og kortlægning af PETs it-landskab	27
3.3 PETs orientering af TET	28
3.4 Anmodninger om indsigt efter PET-lovens §§ 12 og 13	30
3.4.1 TETs behandling af anmodninger	30
3.4.2 Antal anmodninger og sagsbehandlingstid	30
3.5 PETs sagsbehandlingstider i 2023	32
3.6 Gennemførte kontroller af PPNR i 2023	32
3.7 Sager forelagt justitsministeren til afgørelse	32
3.7.1 Om PET-lovens og PET-bekendtgørelsens anvendelse i forhold til PETs behandling af oplysninger i anden myndigheds database	34
<hr/>	
APPENDIKS	
1. Om Politiets Efterretningstjeneste	37
2. Om Tilsynet med Efterretningstjenesterne	38
2.1 TETs opgaver i forhold til PET	39
2.2 TETs adgang til oplysninger i PET	40
2.3 TETs reaktionsmuligheder	40
3. Retsgrundlag	42
3.1 Tilvejebringelse af oplysninger	42
3.1.1 Om indsamling og indhentning af oplysninger, jf. PET-lovens § 3	42
3.1.2 Om pligt for andre forvaltningsmyndigheder til at videregive oplysninger til PET, jf. PET-lovens § 4	43
3.2 Intern behandling af oplysninger	43
3.2.1 Om intern behandling af oplysninger efter PET-lovens §§ 6 a-8	43
3.2.2 Om sletning af oplysninger, jf. PET-lovens §§ 9 og 9 a og PET-bekendtgørelsens §§ 1-3, § 8 og § 18	44
3.2.3 Om behandlingssikkerhed, jf. PET-sikkerhedsbekendtgørelsens §§ 3-5 og § 17	46
3.2.4 Om intern kontrol, jf. PET-bekendtgørelsens §§ 10 og 11	47
3.3 Videregivelse af oplysninger	47
3.3.1 Om videregivelse af oplysninger, jf. PET-lovens § 10	47
3.4 Lovlig politisk virksomhed	48
3.4.1 Om lovlig politisk virksomhed, jf. PET-lovens § 11	48
3.5 Regler om indsigt mv.	49
3.5.1 Om indsigt, jf. PET-lovens §§ 12 og 13	49
3.6 PPNRs behandling af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) for PET	50
3.6.1 PPNRs indhentning af oplysninger for PET, jf. PNR-lovens § 4 og § 16	50
3.6.2 PPNRs behandling og videregivelse af PNR-oplysninger på vegne af PET, jf. PNR-lovens § 8, § 10 og § 15	51
3.6.3 Om behandlingssikkerhed, jf. PNR-lovens § 24	51

1. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

Politiets Efterretningstjenestes (PET) har til opgave at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for Danmark. PET udfører således en afgørende funktion i forhold til at sikre et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund. For at kunne udføre denne samfundsvigtige funktion har PET i henhold til lovgivningen vide beføjelser til at tilvejebringe oplysninger om borgere og virksomheder. Fortrolighed er derfor en grundlæggende forudsætning for PETs virke som national efterretnings- og sikkerhedstjeneste.

TETs kontrolvirksomhed bidrager til legitimeringen af PETs aktiviteter ved at styrke offentlighedens tillid til, at tjenestens aktiviteter er lovmedholdelige. Det er en forudsætning for en effektiv og retvisende kontrol, at TET får uhindret, fuldstændig og rettidig adgang til PETs materiale af betydning for tilsynets virksomhed.

Som det fremgår af nærværende redegørelse har TET i 2023 foretaget en omfattende og intensiv kontrol af PET. TETs kontrol har fokuseret på PETs behandling af oplysninger og forbud mod alene at behandle oplysninger om udøvelse af lovlig politisk virksomhed.

I 2023 har TET tillige intensiveret sit internationale samarbejde. Offentliggørelsen af TETs standarder for sin kontrolvirksomhed har i det forgangne år resulteret i en øget international interesse for tilsynets metoder for planlægning og gennemførelse af kontrol af efterretnings-tjenester. TET har således fortsat sine multilaterale og bilaterale samarbejder med lignende myndigheder i udlandet. Særligt ønsker TET at fremhæve konsolideringen af det tætte samarbejde med canadiske *National Security and Intelligence Review Agency* (NSIRA), som i 2023 udmøntede sig i et besøg ved den canadiske søsterorganisation, hvor fokus var på gensidig kompetenceopbygning og effektivisering af kontrolmetode.

TET har i 2023 endvidere sammen med sine norske og svenske søsterorganisationer arrangeret og afholdt den årlige internationale konference *European Intelligence Oversight Conference 2023* (EIOC), ligesom tilsynet har bidraget med faglige indlæg til *International Intelligence Oversight Forum* (IIOF), der i 2023 blev afholdt i Washington DC.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Socialistisk Folkeparti indgik i december 2023 Aftale om styrkelse af Tilsynet med Efterretningstjenesterne og undersøgelse af visse konkrete sager, som efter indgåelse af en bred politisk aftale om styrkelse af tilsynet med efterretningstjenesterne i februar 2024 er udmøntet i et lovforslag om ændring af blandt andet PET-loven. Lovforslaget forventes vedtaget i indeværende folketingssamling.

Generelt om TETs kontrol- virksomhed

2.1

Generelle forudsætninger for TETs kontrol og tilsynets forventninger til PET, FE, CFCS og PPNR

Tilsynet med Efterretningstjenesternes (TET) kontrolvirksomhed bidrager til legitimeringen af Politiets Efterretningstjenestes (PET), Forsvarets Efterretningstjenestes (FE), Center for Cybersikkerheds (CFCS) og Politiets PNR-enheds (PPNR) aktiviteter ved at styrke offentlighedens tillid til, at disse aktiviteter er lovmedholdelige.

TETs virke er bestemt ved lov, herunder

- ▶ at tilsynet efter klage eller af egen drift påser, at PET, FE, CFCS og PPNR behandler personoplysninger i overensstemmelse med lovgivningen,
- ▶ at tilsynet hos PET, FE, CFCS og PPNR kan kræve enhver oplysning og alt materiale, der er af betydning for tilsynets virksomhed,
- ▶ at tilsynet til enhver tid har adgang til alle lokaler, hvorfra der er adgang til de oplysninger som behandles, eller hvor tekniske hjælpemidler anvendes,
- ▶ at tilsynet kan afkræve PET, FE, CFCS og PPNR skriftlige udtalelser om faktiske og retlige forhold af betydning for tilsynets kontrolvirksomhed,
- ▶ at PET, FE, CFCS eller PPNR – såfremt disse undtagelsesvist beslutter ikke at følge en henstilling i en udtalelse fra tilsynet – uden unødigt ophold skal forelægge sagen for henholdsvis justitsministeren eller forsvarsministeren til afgørelse,
- ▶ at tilsynet underretter henholdsvis justitsministeren og forsvarsministeren om forhold, som ministrene efter tilsynets opfattelse bør have kendskab til, og
- ▶ at tilsynet årligt skal afgive redegørelser om sin virksomhed, som skal offentliggøres.

Hvis PET, FE, CFCS eller PPNR undlader til fulde at efterleve disse grundlæggende forudsætninger for en effektiv og retvisende kontrol, vil det i væsentlig grad svække TETs muligheder for at kontrollere tjenesternes, centrets og enhedens lovmedholdelighed og herved bidrage til myndighedernes legitimitet over for offentligheden.

TET har følgende forventninger til PET, FE, CFCS og PPNR i opfyldelsen af disse krav:

TETs adgang til oplysninger

TET forventer, at PET, FE, CFCS og PPNR giver tilsynet uhindret, fuldstændig og rettidig adgang til alt materiale, som er relevant for at tilsynet kan gennemføre en korrekt og effektiv kontrol.

TET forventer, at PET, FE, CFCS og PPNR sikrer, at tilsynet har de rette brugeradgange til tjenesternes, centrets og enhedens it-infrastruktur, som sikrer direkte og uhindret adgang til relevante oplysninger for tilsynets kontrol.

TET forventer i de tilfælde, hvor der af tekniske årsager ikke kan gives fulde brugerrettigheder til udvalgte dele af PETs, FEs, CFCS' eller PPNRs it-infrastruktur, at tilsynet oplyses om

- ▶ karakteren og omfanget af den del af it-infrastrukturen, som tilsynet ikke egenhændigt har adgang til, og
- ▶ karakteren og omfanget af data, som behandles i den del af it-infrastrukturen, som tilsynet ikke egenhændigt har adgang til.

Uhindret, fuldstændig og rettidig adgang til materiale af betydning for TETs virksomhed er afgørende for en effektiv og retvisende kontrol.

PET, FE, CFCS eller PPNR vil undtagelsesvist kunne afgive udtalelse omkring undladelse af kontrol af udvalgte oplysninger. For at TETs lovbestemte adgang til oplysninger iagttages, er det imidlertid alene tilsynet, der har beslutningskompetencen om, hvorvidt udvalgte oplysninger kan undlades i forbindelse med en kontrol.

Såfremt TET ikke har mulighed for at verificere, at de pågældende oplysninger, som PET, FE, CFCS eller PPNR ønsker undladt i forbindelse med en kontrol, ikke er relevante for tilsynets kontrol vil dette udgøre en væsentlig risiko for omgåelse af loven.

Besvarelse af TETs høringer

TET forventer, at PETs, FEs, CFCS' og PPNRs høringssvar er fuldstændige, gennemsigtige og uforbeholdne.

TET forventer, at PET, FE, CFCS og PPNR oplyser tilsynet om eksistensen af øvrigt relevante oplysninger eller materiale af betydning for kontrollen, som tjenesterne, centret eller enheden måtte erkende, at tilsynet ikke har indsigt i.

TET forventer, at PETs, FEs, CFCS' og PPNRs høringssvar afgives rettidigt og inden for de tidsrammer, som fremgår af tilsynets proces for høring af tjenesterne, centret og enheden (se proces for høring af PET, FE, CFCS og PPNR i Standarder for TETs virksomhed).

Med henblik på at sikre en effektiv og retvisende kontrol fremsender TET målrettede anmodninger om udtalelser om faktiske og retlige forhold af betydning for tilsynets kontrolvirksomhed.

TET har beslutningskompetencen i afgørelsen af, om udvalgte oplysninger er relevante for kontrollen, hvorfor PETs, FEs, CFCS' og PPNRs høringssvar skal være fuldstændige, gennemsigtige og uforbeholdne.

PET, FE, CFCS eller PPNR må således ved besvarelse af TETs høringer ikke selvstændigt foretage en vurdering af, om udvalgte anmodninger om oplysninger er relevante for tilsynets kontrol.

Opfølgning på TETs kontrol

TET forventer – såfremt PET, FE, CFCS eller PPNR måtte have bemærkninger til resultatet af tilsynets enkeltvise kontroller – at disse fremsendes til tilsynet inden for den frist, som er angivet i tilsynets opfølgingsbrev.

TET forventer – såfremt PET, FE, CFCS eller PPNR undtagelsesvist måtte beslutte ikke at følge en henstilling fra tilsynet – at tjenesten, centret eller enheden opfylder deres oplysningspligt og uden unødigt ophold forelægger sagen for henholdsvis justitsministeren eller forsvarsministeren til afgørelse.

Praksis, som TET har vurderet ikke er lovmedholdelig, og hvor PET, FE, CFCS eller PPNR er enige heri, skal håndteres straks, og uenighed om fortolkningen af lovgrundlaget bør afklares uden unødigt ophold. Det er derfor afgørende, at PET, FE, CFCS eller PPNR rettidigt responderer på TETs henstillinger, herunder om nødvendigt ved at forelægge en given sag for henholdsvis justitsministeren og forsvarsministeren til afgørelse.

2.2

Skala for TETs bemærkninger

TETs bemærkninger tager udgangspunkt i følgende skala:

BEMÆRKNINGER	BAGGRUND FOR BEMÆRKNINGER
[...] <i>giver ikke anledning til bemærkninger</i>	Anvendes når TET er enig med myndigheden i, hvordan loven generelt eller konkret administreres.
<i>TET finder ikke på det foreliggende grundlag, at det er muligt at vurdere [...]</i>	Anvendes når TETs prøvelsesmuligheder er begrænset enten af faktiske eller juridiske forhold.
<i>TET finder det bemærkelsesværdigt [...]</i>	Anvendes om forhold i myndigheden eller lovgivningen, som ikke stemmer overens med det almindelige eller umiddelbare indtryk, som en udenforstående har.
<i>TET finder det problematiske [...]</i>	Anvendes om forhold hvor der ikke er konstateret egentlige lovbrud, men hvor der vurderes at være en stor risiko for, at forholdene kan føre til lovbrud, eller hvor TET har været forhindret i at udøve sin virksomhed i en periode af en vis varighed.
<i>TET kan konstatere [...]</i>	Anvendes om forhold hvor der er konstateret egentlige lovbrud af enkeltstående karakter eller brud på interne retningslinjer.
<i>TET finder det kritisabelt [...]</i>	Anvendes om forhold hvor der er konstateret ikke uvæsentlige lovbrud eller hvor TET har været forhindret i at udøve sin virksomhed i en længere periode.
<i>TET finder det overordentligt kritisabelt [...]</i>	Anvendes om forhold hvor der er konstateret alvorlige lovbrud eller hvor TET har været forhindret i at udøve sin virksomhed i en længere periode, uden at myndigheden har udvist vilje til at sikre den fornødne afhjælpning heraf.

2.3

Kontrolmetode

TET arbejder kontinuerligt med at forbedre de metoder, som tilsynet anvender i planlægningen og udførelsen af kontrollen af PET, FE, CFCS og PPNR med henblik på, at kontrollen får den størst mulige effekt inden for de rammer, som er sat for tilsynets virke.

TETs kontrol af PET, FE, CFCS og PPNR forudsætter kendskab til myndighedernes it-infrastruktur, prioritering af tilsynets ressourcer og effektive metoder til gennemførelse af kontrollen.

TET kan alene kontrollere de dele af PET, FE, CFCS og PPNR, som tilsynet har kendskab til. Endvidere har TET ikke ressourcer til at foretage en fuldstændig kontrol af alle dele af PET, FE, CFCS og PPNR. Endelig skal TETs kontroller kunne dokumentere forholdene i PET, FE, CFCS og PPNR med et begrænset ressourceforbrug.

TETs standarder har til formål at håndtere disse grundlæggende udfordringer. Derfor består TETs arbejde overordnet af tre delelementer:

TETs ❶ kortlægning af it-infrastruktur i henholdsvis PET, FE, CFCS og PPNR har til formål at give tilsynet det nødvendige kendskab til tjenesternes, centrets og enhedens tilvejebringelse, behandling og videregivelse af oplysninger.

TET sammenstiller og vurderer informationer om relevante dele af it-infrastrukturen med henblik på at skabe det rette grundlag for at kunne foretage fuldstændige risiko- og væsentlighedsvurderinger af samtlige processer og systemer i PET, FE, CFCS og PPNR.

TETs metode til kortlægning af it-infrastruktur er egenudviklet. Metoden er en videreudvikling af TETs indledende kortlægning af it-systemer i PET og FE i 2014-2015, som har afstedkommet et behov for både tilpasning, strukturering og formalisering af metode.

Valget af metode afspejler en afvejning mellem behov for teknisk detaljegrad i kortlægningen til at kunne understøtte TETs kontrolvirksomhed, mængden af it-ressourcer og niveauet af modenhed for it-governance i såvel tilsynet som PET, FE, CFCS og PPNR.

TETs ② planlægning af kontroller for det kommende år har til formål at prioritere tilsynets ressourcer, således at kontrollen rettes mod de dele af PET, FE, CFCS og PPNR, hvor der vurderes at være den største risiko for lovbrud.

Planlægningen sker på baggrund af en årlig risiko- og væsentlighedsvurdering af processer og systemer (herefter kontrolobjekter) i PET, FE, CFCS og PPNR med det formål at vurdere risici for lovbrud ved tjenesternes, centrets og enhedens aktiviteter. TET udarbejder på den baggrund risikoanalyser, som danner grundlag for udvælgelsen af det kommende års kontroller. De udvalgte kontroller samles i kontrolplaner for PET, FE, CFCS og PPNR for det kommende år.

Formålet med risikoanalyserne er at sikre, at TETs kontrol fokuseres på områder, hvor der er størst risiko for lovbrud, samt at der tages højde for andre relevante faktorer, eksempelvis områder hvor tilsynets kontrol fra lovgivers side er tillagt særlig vægt, såsom reglerne om lovlig politisk virksomhed.

Områder hvor der vurderes at være en lavere risiko for lovbrud kontrolleres som hovedregel hvert femte år med henblik på at skabe fuldstændighed i kontrollen af PET, FE, CFCS og PPNR og sikre, at vurderingen af risiko for lovbrud på området fortsat er retvisende.

TETs kontroller ③ gennemføres løbende hen over året på baggrund af kontrolplanerne for henholdsvis PET, FE, CFCS og PPNR. TET fastlægger ikke metoder for de enkelte kontroller i forbindelse med udarbejdelsen af risikovurderinger og -analyser men først efter en forudgående teknisk og juridisk afdækning af det enkelte kontrolobjekt.

TET benytter sig af en række forskellige metoder i kontrollen af de enkelte kontrolobjekter, heriblandt fuldstændig kontrol, tilfældige eller målrettede stikprøver, indholdsscreening, inspektioner samt interview- og høringsbaserede kontroller.

TETs valg af kontrolmetode sker på baggrund af en konkret risikovurdering af kontrolobjektet, erfaringer fra tidligere kontroller samt de faktiske forhold, som tilsynet konstaterer i forbindelse med den specifikke kontrol. I den sammenhæng afholder TET forud for kontrol af ikke tidligere kontrollerede områder et opstartsmøde med relevante medarbejdere i PET, FE, CFCS eller PPNR med henblik på at sikre en tilstrækkelig politisk og/eller efterretningsfaglig samt teknisk og juridisk forståelse af området, således at kontrollen kan tilpasses og gennemføres hensigtsmæssigt.

Som en del af TETs gennemførelse af kontroller foretages tillige verificeringskontroller af PETs, FEs, CFCS' og PPNRs it-infrastruktur. Formålet er herved at sikre, at TETs kontrol beror på oplysninger fra PET, FE, CFCS og PPNR, hvis rigtighed tilsynet har efterprøvet.

Processerne for TETs ① kortlægning, ② planlægning samt ③ gennemførelse og verificering fremgår af følgende figur. Processerne er understøttet af løbende kvalitetssikring ved godkendelse på henholdsvis chefniveau og tilsynsniveau samt ved høringer af eksterne parter om juridiske, faktuelle eller klassifikationsmæssige forhold.

TETs direkte adgang til PETs, FEs, CFCS' og PPNRs systemer sikrer, at myndighederne ikke kan forudse, hvilke sager og oplysninger der bliver genstand for kontrol. I nogle tilfælde er det imidlertid nødvendigt for TET at varsle PET, FE, CFCS eller PPNR om tidspunktet og metoden for en kontrol, eksempelvis hvis tilsynet skal have adgang til særlige fysiske lokaliteter eller skal interviewe specifikke medarbejdere.

TET deler forud for påbegyndelsen af årets kontroller sine risikoanalyser og kontrolplaner med henholdsvis PET, FE, CFCS og PPNR med henblik på at sikre åbenhed om tilsynets vurdering af forholdene i myndighederne. Åbenheden giver endvidere PET, FE, CFCS og PPNR mulighed for at tage højde for TETs kontrol i tilrettelæggelsen af myndighedernes interne kontrol, hvilket bidrager til, at tilsynets kontrol og myndighedernes interne kontrol samlet dækker en større del af disses virksomhed. Endelig sikrer åbenheden, at PET, FE, CFCS og PPNR kan afsætte tilstrækkelige ressourcer til at betjene TET.

TET udarbejder desuden særskilte risikovurderinger og -analyser specifikt for tilsynets opgaver i relation til PET og FE efter den indirekte indsigtsordning, blandt andet med henblik på at sikre at tilsynets undersøgelser i forbindelse med anmodninger om indirekte indsigt er effektive og relevante.

For yderligere information om TETs kontrolmetodik henvises til tilsynets offentliggjorte standarder herfor, som findes på tilsynets hjemmeside.

TETs kontrol i 2023

3.1

Sammenfatning af TETs kontrol i 2023

Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) har i 2023 afsluttet 48 ud af 49 planlagte kontroller af Politiets Efterretningstjeneste (PET) samt 3 ud af 3 planlagte kontroller af Politiets PNR-enhed (PPNR).

Resultatet af TETs kontroller er beskrevet i deres helhed i afsnit 3.2. I det følgende fremhæves centrale og principielle dele af redegørelsen.

Det bemærkes, at nedenstående henvisninger alene udgør et mindre udsnit af TETs kontrol af PET i 2023. For det fulde billede af TETs kontrol af PET og PPNR skal redegørelsen læses i sin helhed.

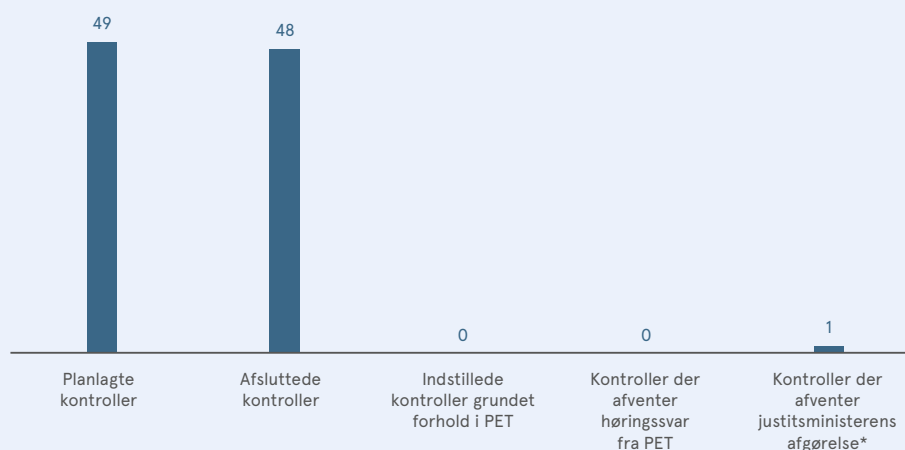
- ▶ 29 ud af 48 kontroller af PET samt 3 ud af 3 kontroller af PPNR gav ikke anledning til bemærkninger. Af de resterende 19 kontroller gav ingen anledning til bemærkninger om overordentligt kritisable forhold.

- ▶ TET fandt det kritisabelt,
 - ▷ at PET behandlede 67.459 filer i strid med PET-lovens § 9 a, stk. 1, i et præproduktionsmiljø, da filerne, ifølge tjenesten, burde have været slettet efter endt test og implementering af et it-system (afsnit 3.2.2),
 - ▷ at PET behandlede 3.178 filer i én database i strid med PET-lovens § 9 a, stk. 1, idet TET fandt det overvejende sandsynligt, at filerne indeholdt personoplysninger, og idet filerne ikke var blevet slettet eller forlænget ved udløbet af den af tjenesten fastsatte slettefrist (afsnit 3.2.5),
 - ▷ at PET ikke havde iagttaget sin orienteringsforpligtigelse over for tilsynet, jf. PET-bekendtgørelsens § 3, stk. 2, i forhold til en række oplysninger, som behandles i et transitsystem, henset til at oplysningerne blev overdraget til tjenesten medio 2021, hvorefter tjenesten senest efter 4 uger burde have orienteret tilsynet, samt at transitsystemet på tidspunktet for overdragelsen indeholdt en ikke ubetydelig mængde sensitive oplysninger (afsnit 3.2.5),
 - ▷ at PET ikke havde iagttaget sin orienteringsforpligtigelse over for tilsynet, jf. PET-bekendtgørelsens § 15, i forhold til én database, henset til at databasen efter det af tjenesten oplyste har været i drift i flere år. Det bemærkes, at TET og PET er i dialog om fortolkningen af rækkevidden af orienteringspligten og den praktiske udmøntning heraf (afsnit 3.2.5),
 - ▷ at PET behandlede 30 ud af 30 udtrukne e-mails i én fællespostkasse på ét af tjenestens netværk i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer (afsnit 3.2.6),
 - ▷ at PET behandlede 24 ud af 30 udtrukne e-mails i én fællespostkasse på ét af tjenestens netværk i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer (afsnit 3.2.6),
 - ▷ at PET behandlede 15 ud af 30 udtrukne e-mails i én fællespostkasse på ét af tjenestens netværk i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet

tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer (afsnit 3.2.6),

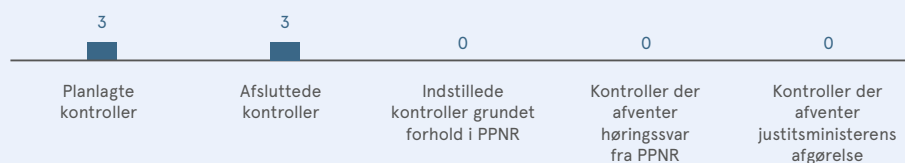
- ▷ at PET ikke havde etableret en logningsløsning af SQL-serverne, hvor revisionslettet materiale fra to af systemerne opbevares, i overensstemmelse med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18 (afsnit 3.2.9).
- ▶ TET behandlede i 2023 anmodninger fra 24 fysiske eller juridiske personer om at undersøge, om PET uberettiget behandlede oplysninger om dem. TET konstaterede i den forbindelse, at PET i tre tilfælde behandlede oplysninger om de pågældende personer, som på tidspunktet for undersøgelsens udførelse ikke længere opfyldte behandlingsbetingelserne i PET-lovens § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1. PET har på den baggrund slettet oplysningerne. Det skal i den forbindelse bemærkes, at PET ikke er forpligtet til løbende af egen drift at gennemgå tjenestens sager og dokumenter mv. med henblik på at vurdere, om nævnte behandlingsbetingelser fortsat er opfyldt (afsnit 3.4.2).

TETs kontrol af PET i 2023

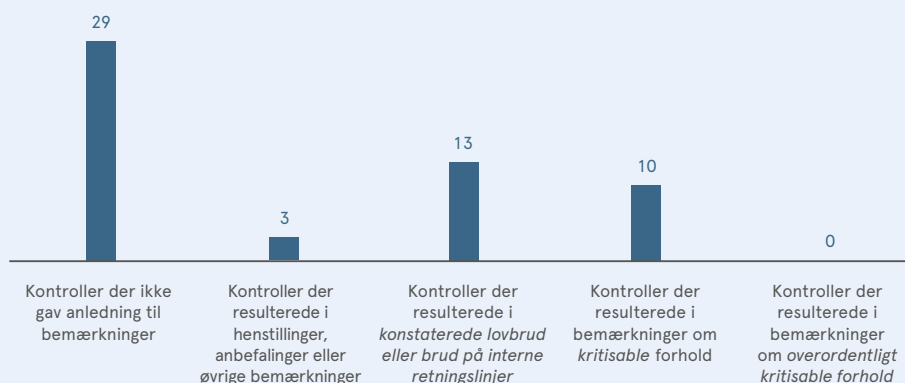

* Se afsnit 3.7

TETs kontrol af PPNR i 2023

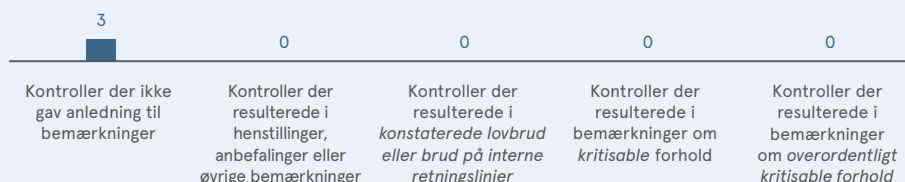

Resultater af TETs kontrol af PET i 2023

Note: Såfremt en kontrol har haft flere forskellige resultater, eksempelvis både henstillinger, konstateringer af lovbrud og bemærkninger om kritisable eller overordentligt kritisable forhold, vil disse tælle med under hver kategori.

Resultater af TETs kontrol af PPNR i 2023

Note: Såfremt en kontrol har haft flere forskellige resultater, eksempelvis både henstillinger, konstateringer af lovbrud og bemærkninger om kritisable eller overordentligt kritisable forhold, vil disse tælle med under hver kategori.

3.2

Gennemførte kontroller af PET i 2023

Med henblik på at kontrollere, at PET i forbindelse med behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer overholder reglerne i PET-loven, PET-bekendtgørelsen og PET-sikkerhedsbekendtgørelsen, foretog TET i 2023 kontrol af tjenestens

- ▶ oprettelse af nye sager (afsnit 3.2.1),
- ▶ overholdelse af reglerne om sletning (afsnit 3.2.2),
- ▶ brug af andre myndigheders systemer (afsnit 3.2.3),

- ▶ overholdelse af reglerne om lovlig politisk virksomhed (afsnit 3.2.4),
- ▶ særlige databaser (afsnit 3.2.5),
- ▶ transitsystemer (afsnit 3.2.6),
- ▶ interne kontrol (afsnit 3.2.7),
- ▶ sager vedrørende sikkerhedsgodkendelse (afsnit 3.2.8),
- ▶ overholdelse af reglerne om afleveringspligtigt materiale mv. (afsnit 3.2.9) og
- ▶ behandlingssikkerhed (afsnit 3.2.10).

Endvidere gennemførte TET i 2023

- ▶ opfølgning på TETs kontrol af PET i 2022 (afsnit 3.2.11) og
- ▶ tekniske undersøgelser og kortlægning af tjenestens it-landskab (afsnit 3.2.12).

3.2.1

Kontrol af PETs oprettelse af nye sager

TET foretog i 2023 kontrol af PETs oprettelse af nye sager inden for områderne kontra-spionage, kontraterrorisme, non-proliferation og andre operative sager.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs oprettelse af nye sager i 2023 gav ikke anledning til bemærkninger.

3.2.2

Kontrol af PETs overholdelse af reglerne om sletning

PET foretager årligt en revision af tjenestens sager, som rammer slettefristen for journalsager på 10 år, med henblik på at fastslå om sagen vedrører efterforskning eller undersøgelse efter PET-lovens §§ 5 og 6, eller om sagen skal slettes eller forlænges, jf. PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 2 og 4.

PET har etableret en række præproduktionsmiljøer med henblik på at kunne teste og udvikle software inden det idriftsættes i tjenestens produktionsmiljø. Test og udvikling af software foretages i nogle tilfælde ved brug af data fra produktionsmiljøet. PET-lovgivningens regler gælder også for oplysninger i præproduktionsmiljøer.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs overholdelse af reglerne om sletning ved

- ▶ kontrol af PETs oplysninger om fysiske og juridiske personer, om hvem tjenesten har påbegyndt konsolidering af oplysninger for mere end 10 år siden,
- ▶ kontrol af PETs beslutninger i 2023 om undladelse af sletning af sager efter PET-lovens § 9, stk. 2, jf. stk. 1, og PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 4, jf. stk. 2, og
- ▶ kontrol af PETs behandling af oplysninger i fem præproduktionsmiljøer.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs overholdelse af reglerne om sletning i 2023 gav anledning til følgende bemærkninger:

- ▶ TET fandt det kritisabelt, at PET behandlede 67.459 filer i strid med PET-lovens § 9 a, stk. 1, i et præproduktionsmiljø, da filerne, ifølge tjenesten, burde have været slettet efter endt test og implementering af et it-system. TET var enig med PET i, at de konkrete oplysninger, som alene behandles med henblik på test, ikke var af fortrolig karakter, hvorfor det ikke var en betingelse, at behandlingen logges, jf. PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 18, jf. § 17. TET fandt imidlertid, at det forudsætter, at PET har etableret en sikring af, at testdata i det pågældende miljø ikke på et senere tidspunkt anvendes i operativt øjemed. PET kan etablere en sådan sikring ved at udarbejde en politik herfor samt ved konkret implementering heraf gennem eksempelvis action cards, uddannelse af medarbejdere, awareness, kontroller o.l. Endvidere fandt TET, at PET bør udarbejde en risikovurdering af, om oplysninger fra præproduktionsmiljøet hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortages eller forringes samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med PET-loven.
- ▶ TET konstaterede, at PET i ét tilfælde behandlede oplysninger om personer, om hvem tjenesten har påbegyndt konsolidering af oplysninger for mere end 10 år siden, i strid med PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2, idet de konsoliderede oplysninger burde have været slettet, da den tilknyttede kildedata (sager, dokumenter og poster) blev slettet.
- ▶ TET konstaterede, at PET i 164 tilfælde behandlede oplysninger i strid med PET-bekendtgørelsens § 3 på en analyseplatform, idet oplysningerne ikke var tilknyttet journaliseret kildedata. TET henstillede til, at PET snarest muligt tilknytter journaliseret kildedata til de 164 oplysninger eller opretter analyseplatformen som en journal eller en særlig database, jf. PET-bekendtgørelsens §§ 1 og 2.

TETs øvrige kontrol af PETs overholdelse af reglerne om sletning i 2023 gav ikke anledning til bemærkninger.

3.2.3

Kontrol af PETs brug af andre myndigheders systemer

PET har adgang til at bruge en række andre myndigheders systemer. PET-lovens behandlingsregler gælder ikke for oplysninger, der behandles i systemer, som tilhører andre myndigheder.

PET er imidlertid ansvarlig for, at tjenestens medarbejdere ikke misbruger adgange til systemer, som tilhører andre myndigheder, hvilket tjenesten skal imødegå ved at overholde lovgivningen for behandling af personoplysninger i disse systemer, jf. PET lovens § 6 a og PET-sikkerhedsbekendtgørelsen.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs brug af andre myndigheders systemer ved

- ▶ kontrol af tjenestens brug af ti udvalgte systemer tilhørende Rigspolitiet, hvortil udvalgte medarbejdere i PET har direkte adgang, og
- ▶ kontrol af tjenestens brug af ét udvalgt system tilhørende en anden myndighed, hvortil udvalgte medarbejdere i PET har direkte adgang.

TETs bemærkninger

TETs kontrol i 2023 af ét udvalgt system tilhørende en anden myndighed, hvortil PETs medarbejdere har direkte adgang, gav anledning til følgende bemærkninger:

- ▶ TET konstaterede, at PET ikke fuldt ud lever op til kravet om, at tjenesten skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske foranstaltninger mod, at oplysninger om fysiske og juridiske personer ikke kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med PET-loven, jf. PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 3, i forhold til tjenestens medarbejders adgang til systemet, idet der ikke er iværksat den fornødne kontrol med tjenestens brugerhandlinger.
- ▶ TET fandt det imidlertid positivt, at PET og myndigheden er ved at opdatere aftalen om tjenestens adgang til systemet, at tjenesten vil orientere tilsynet, når aftalen er opdateret, samt at tjenesten forventer at kunne iværksætte kontroller fra 1. kvartal 2024. Kontrollerne vil blive fastlagt ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed. PET har efterfølgende i 2023 sendt den opdaterede aftale til TET.

TETs kontrol i 2023 af ti udvalgte systemer tilhørende Rigspolitiet, hvortil PETs medarbejdere har direkte adgang, gav ikke anledning til bemærkninger.

3.2.4

Kontrol af PETs overholdelse af reglerne om lovlig politisk virksomhed

PET-lovens § 11, stk. 1, indeholder en bestemmelse om, at en her i landet hjemmehørende fysisk persons deltagelse i lovlig politisk virksomhed ikke i sig selv kan begrunde, at PET behandler oplysninger om den pågældende.

Forbuddet mod at behandle oplysninger om udøvelse af lovlig politisk virksomhed er ikke absolut. Dette er tilkendegivet med formuleringen ”ikke i sig selv”. PET kan således behandle oplysninger om en persons lovlige politiske virksomhed, når andre forhold bevirker, at en person er genstand for tjenestens interesse.

Er den pågældende allerede i søgelyset i forbindelse med PETs opgavevaretagelse, kan tjenesten tillige behandle oplysninger om den pågældendes lovlige politiske virksomhed, hvis en sådan oplysning er relevant for undersøgelsen. Der kan f.eks. være tale om, at en person benytter udøvelse af politisk virksomhed som påskud for at planlægge, forberede eller udføre spionage, terrorisme eller voldelig ekstremistisk virksomhed.

PET skal således i hvert enkelt tilfælde foretage en vurdering af, om behandling af oplysninger om lovlig politisk virksomhed er begrundet i andre forhold end selve udøvelsen af denne virksomhed, og en sådan vurdering vil nødvendigvis bero på et skøn.

PET kan tillige behandle oplysninger om en persons politiske virksomhed med henblik på at afklare, om den politiske virksomhed er lovlig. Viser PETs undersøgelser, at den politiske virksomhed er lovlig, skal oplysningerne slettes. Dette gælder uanset, at de overordnede slettefrister for sådanne oplysninger i PET-lovens § 9 eller i PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, endnu ikke er nået.

TET igangsatte i 2023 kontrol af PETs overholdelse af reglerne om lovlig politisk virksomhed ved søgning i tjenestens fællespostkasser med henblik på at identificere oplysninger om enkeltpersoners politiske virksomhed ved deltagelse i demonstrationer, hvor tjenestens behov for at behandle oplysninger ikke umiddelbart fremgik af konteksten. TET foretog supplerende søgninger i PETs systemer for at vurdere lovligheden af enkeltpersonens politiske virksomhed.

TETs bemærkninger

TET og PET er fortsat i dialog omkring resultatet af kontrollen. Resultatet af kontrollen vil blive omtalt i TETs redegørelse for 2024.

3.2.5

Kontrol af PETs særlige databaser

PET kan føre særlige databaser i tilknytning til tjenestens operative og administrative opgaver, jf. PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Databaser anvendes til at strukturere store mængder data, således at det er muligt at foretage effektive søgninger, foretage backups, implementere adgangskontrol, etablere logning, implementere sikkerhedstiltag og foretage analyser af store mængder data på kort tid. Databaser er således en forudsætning for, at en organisation kan håndtere store mængder data effektivt og sikkert.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs operative databaser.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs operative databaser i 2023 gav anledning til følgende bemærkninger:

- ▶ TET fandt det overvejende sandsynligt, at 3.178 filer i en database indeholdt personoplysninger. TET fandt det på den baggrund kritisabelt, at PET behandlede 3.178 filer i én database strid med PET-lovens § 9 a, stk. 1, idet filerne ikke var blevet slettet eller forlænget ved udløbet af den af tjenesten fastsatte slettefrist.
- ▶ TET fandt det kritisabelt, at PET ikke havde iagttaget sin orienteringsforpligtigelse over for tilsynet, jf. PET-bekendtgørelsens § 15, i forhold til én database, henset til at databasen efter det af tjenesten oplyste har været i drift i flere år. Det bemærkes, at TET og PET er i dialog om fortolkningen af rækkevidden af orienteringspligten og den praktiske udmøntning heraf.
- ▶ TET konstaterede, at logningen af tre databaser som oplyst af PET ikke opfylder minimumskravene i PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, men at tjenesten har etableret en logning, som set i forhold til karakteren af oplysningerne og de risici, som behandlingen er forbundet med, gør det muligt for tjenesten i et relevant og proportionalt omfang at rekonstruere behandlingen. TET fandt, at PET ved sine besvarelser af tilsynets høringer har udarbejdet en særskilt dokumentation for sine vurderinger af, hvilke foranstaltninger tjenesten finder nødvendige at implementere med henblik på at tilvejebringe et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau for behandlingen i de tre databaser i forhold til de risici, som behandlingen indebærer, og arten af de oplysninger som skal beskyttes, under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau og de omkostninger, som er forbundet med deres iværksættelse. TET fandt endvidere, at PET på baggrund heraf bør fastlægge og foretage en løbende evaluering og test af sikkerhedsniveauet for behandlingen i de tre databaser.

TETs øvrige kontrol af PETs operative databaser i 2023 gav ikke anledning til bemærkninger.

3.2.6

Kontrol af PETs transitsystemer

Det fremgår af PET-bekendtgørelsens § 3, stk. 1, at PET skal lagre personoplysninger i journalsystemer eller databaser inden for 4 uger fra modtagelsen eller tilvejebringelsen.

PET har af praktiske grunde behov for at kunne behandle personoplysninger på andre systemer, herunder drev, mailsystemer, eksterne lagringsmedier, filservere og lignende, inden de lagres i tjenestens journalsystemer eller databaser. Sådanne systemer betegnes samlet som transitsystemer.

PET behandler en lang række forskelligartede operative oplysninger i transitsystemer.

PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, jf. § 18, indeholder et krav om, at oplysninger af fortrolig karakter skal behandles i systemer, hvori der foretages logning.

Efter bestemmelsens stk. 2, 2. pkt., kan dokumenter, som foreligger i endelig form, opbevares i systemer, hvori der ikke foretages logning, hvis der sker sletning inden for en af PET nærmere fastsat kortere frist.

PET har fastsat en kortere frist efter PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., ved udarbejdelsen af en vejledning for tjenestens brug af transitsystemer. Såfremt PET behandler oplysninger i længere tid end den af tjenesten fastsatte frist, vil det således udgøre et brud på PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 2.

Efter PETs vejledning skal "fortrolig karakter" forstås i overensstemmelse med databeskyttelsesrettens særlige kategorier af personoplysninger, herunder oplysninger om politisk overbevisning og helbredsoplysninger. Endvidere vil oplysninger om, at person eller en organisation er af interesse for PET, ofte være af fortrolig karakter.

Det er således tilladt for PET at behandle oplysninger, som ikke har fortrolig karakter i et system, hvor der ikke er etableret logning (transitsystem), i længere tid end den af tjenesten fastsatte frist herfor.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs behandling af oplysninger i transitsystemer ved

- ▶ kontrol af to af tjenestens fællesdrev,
- ▶ kontrol af fællespostkasser på tre af tjenestens netværk,
- ▶ kontrol af arbejdsstationer i to af tjenestens afdelinger og
- ▶ kontrol af seks af tjenestens øvrige transitsystemer.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs behandling af oplysninger i transitsystemer i 2023 gav anledning til følgende bemærkninger:

- ▶ TET fandt det kritisabelt, at PET behandlede 30 ud af 30 udtrukne e-mails i én fællespostkasse på ét af tjenestens netværk i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer. Endvidere fandt TET, at stikprøvens fejlrate på 100 procent med stor sandsynlighed vil være gældende for de resterende 4.180 e-mails i postkassen, som var ældre end 28 dage. PET oplyste i forbindelse med kontrollen, at e-mails i postkassen nu er blevet slettet. TET fandt det endelig problematisk, at PET på grund af interne misforståelser i tjenesten ved sit høringssvar vedrørende den tilsvarende kontrol i 2022 oplyste, at en løsning vedrørende automatisk sletning var sat i drift for fællespostkassen, selvom dette ikke var tilfældet.

- ▶ TET fandt det kritisabelt, at PET behandlede 24 ud af 30 udtrukne e-mails i én fællespostkasse på ét af tjenestens netværk i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer. Endvidere fandt TET, at stikprøvens fejlrate på 80 procent med stor sandsynlighed er gældende for de resterende 781 e-mails i postkassen, som var ældre end 28 dage.
- ▶ TET fandt det kritisabelt, at PET behandlede 15 ud af 30 udtrukne e-mails i én fællespostkasse på ét af tjenestens netværk i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer. Endvidere fandt TET, at stikprøvens fejlrate på 50 procent med stor sandsynlighed er gældende for de resterende 625 e-mails i postkassen, som var ældre end 28 dage.
- ▶ TET fandt det kritisabelt, at PET ikke havde iagttaget sin orienteringsforpligtelse over for tilsynet, jf. PET-bekendtgørelsens § 3, stk. 2, i forhold til et transitsystem, henset til at transitsystemet blev overdraget til tjenesten medio 2021, hvorefter tjenesten senest efter 4 uger burde have orienteret tilsynet, samt at transitsystemet på tidspunktet for overdragelsen indeholdt en ikke ubetydelig mængde sensitive oplysninger. TET fandt endvidere, at hensynet bag PET-bekendtgørelsens § 3 blandt andet er at sikre, at tilvejebragte oplysninger behandles i systemer for hvilke der gælder en slettefrist efter PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, eller § 2, stk. 1 og 2, og i hvilke det er muligt at foretage effektive undersøgelser efter anmodninger om indirekte indsigt. Bestemmelsen i PET-bekendtgørelsens § 3, stk. 2, må efter TETs opfattelse fortolkes således, at PET er forpligtet til snarest muligt at journalisere oplysninger, som tjenesten ikke har kunnet journalisere inden for 4 uger efter modtagelsen eller tilvejebringelsen. TET fandt det på den baggrund problematisk, at PET i en periode på to år fra modtagelsen medio 2021 til tilsynets kontrol i august 2023 ikke havde journaliseret oplysningerne i en journal eller database, jf. PET-bekendtgørelsens § 3, stk. 1.
- ▶ TET konstaterede, at PET behandlede 6 ud af 30 udtrukne filer på ét fællesdrev i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer. Datagrundlaget for kontrollen var imidlertid fejlbehæftet, idet der ved en fejl blev medtaget et væsentligt antal filer, der ikke burde have indgået i kontrollen, hvorfor kontrolresultatet ikke er retvisende i forhold til PETs generelle overholdelse af reglerne for behandling af oplysninger på fællesdrevet. TET fandt det positivt, at PET efter kontrollen foretog en oprydning på fællesdrevet.
- ▶ TET konstaterede, at PET behandlede 4 ud af 30 udtrukne filer på ét fællesdrev i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer. Endvidere fandt TET, at stikprøvens fejlrate på 13 procent med stor sandsynlighed er gældende for de resterende 17.240 filer på drevet, som var ældre end 28 dage. PET oplyste i forbindelse med kontrollen, at tjenesten har etableret en logning af fællesdrevet, som ikke opfylder minimumskravene i PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, men at logningen set i forhold til karakteren af oplysningerne og de risici, som behandlingen er forbundet med, gør det muligt for tjenesten i et relevant og proportionalt omfang at rekonstruere behandlingen.
- ▶ TET konstaterede, at PET behandlede en e-mail på en arbejdsstation i strid med PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, jf. § 18, idet tjenesten havde overskredet den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer. Endvidere konstaterede TET, at PET behandlede et fysisk dokument i et stålskab i strid med PET-lovens § 6 a, stk. 5.

- ▶ TET konstaterede, at PET ikke havde iagttaget sin orienteringspligt, jf. PET-bekendtgørelsens § 15, i forhold til oprettelsen af to transitsystemer henset til, at de pågældende transitsystemer er væsentlige for tjenestens behandling af personoplysninger. Det bemærkes, at TET og PET er i dialog om fortolkningen af rækkevidden af orienteringspligten og den praktiske udmøntning heraf.

TETs øvrige kontrol af PETs behandling af oplysninger i transitsystemer i 2023 gav ikke anledning til bemærkninger.

3.2.7

Kontrol af PETs interne kontrol

PET foretager løbende intern kontrol af tjenestens overholdelse af konkrete dele af PET-loven mv. Til brug for tilrettelæggelsen af den interne kontrol udarbejder PET årligt en risikoanalyse af tjenestens overholdelse af lovkrav samt en plan for den interne kontrol i det følgende år. PET orienterer løbende TET om tilrettelæggelsen af den interne kontrol samt resultatet heraf, herunder ved fremsendelse af tjenestens risikoanalyse og kontrolplan.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs interne kontrol. Kontrollen omfattede PETs interne kontrol i 2022 samt tjenestens planlægning heraf for 2024.

PET orienterede i november 2023 TET om tjenestens

- ▶ risikoanalyse vedrørende overholdelse af lovkrav,
- ▶ notits om intern kontrol, der overordnet beskriver de kontroller, som tjenesten vil gennemføre i 2024, og
- ▶ kontrolplan for 2024.

PET orienterede i 2023 derudover løbende TET om tjenestens interne kontrol, jf. afsnit 3.3.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs interne kontrol gav ikke anledning til bemærkninger. TET fandt, at PET havde tilrettelagt og gennemført tjenestens interne kontroller tilfredsstillende og herunder sikret, at kontrollerne var veldokumenterede, og at stikprøvekontrollerne gav revisionsmæssigt retvisende resultater. Endvidere foretog PET løbende opfølgning på resultatet af tjenestens interne kontrol. Endelig var der stor overensstemmelse mellem TETs og PETs risikoanalyser vedrørende risiko for lovbrud i tjenesten, som udarbejdes uafhængigt af hinanden.

3.2.8

Kontrol af PETs sager vedrørende sikkerhedsgodkendelse

Som national sikkerhedsmyndighed skal PET rådgive og bistå offentlige myndigheder og private i sikkerhedsspørgsmål, herunder ved personsikkerhedsundersøgelser. PET foretager således blandt andet efter anmodning fra vedkommende myndighed sikkerhedsundersøgelser, når personer påtænkes bemyndiget til indsigt i klassificerede dokumenter.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs sager vedrørende sikkerhedsgodkendelse.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs sager vedrørende sikkerhedsgodkendelse gav ikke anledning til bemærkninger.

3.2.9

Kontrol af PETs overholdelse af reglerne om afleveringspligtigt materiale mv.

Efter PET-bekendtgørelsens § 18, stk. 1, er PET forpligtet til at overføre oplysninger, der skal bevares for eftertiden, til Statens Arkiver (nu Rigsarkivet).

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at i det omfang disse oplysninger af praktiske eller sikkerhedsmæssige grunde ikke kan overføres til Statens Arkiver, skal oplysningerne, fra det tidspunkt, hvor destruktion eller sletning skulle være sket, behandles adskilt fra PETs øvrige oplysninger, således at alene medarbejdere, der af chefen for PET er særligt autoriseret hertil, har adgang til oplysningerne.

Efter bestemmelsens stk. 3 må PET herefter alene behandle disse oplysninger, hvis det må antages at have væsentlig betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 eller sker i forbindelse med behandling af arkiv-, indsigts-, tilsyns-, og lignende sager. Hertil kommer, at PET opbevarer en stor mængde materiale, som er omfattet af Justitsministeriets makuleringsforbud fra 1998, som oprindeligt havde til formål at sikre grundlaget for to undersøgelseskommissioners arbejde, og som blev forlænget i forbindelse med gennedsættelsen af Tibetkommissionen.

TET foretog i 2023 kontrol af PETs overholdelse af reglerne om afleveringspligtigt materiale mv. ved en kontrol af tre systemer, hvori der opbevares materiale omfattet af reglerne om afleveringspligtigt materiale samt materiale omfattet af makuleringsforbuddet.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs overholdelse af reglerne om afleveringspligtigt materiale mv. i 2023 i to ud af de tre systemer gav ikke anledning til bemærkninger.

TET og PET er fortsat i dialog omkring resultatet af kontrollen af ét ud af de tre systemer. Resultatet af kontrollen vil blive omtalt i tilsynets redegørelse for 2024.

3.2.10

Kontrol af PETs behandlingssikkerhed

TET foretog i 2023 kontrol af PETs overholdelse af reglerne om behandlingssikkerhed i PET-sikkerhedsbekendtgørelsen i forbindelse med tilsynets øvrige kontroller.

TET havde ved 11 kontroller spørgsmål til PET vedrørende konkrete sikkerhedsforanstaltninger.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PETs overholdelse af reglerne om behandlingssikkerhed i 2023 gav anledning til følgende bemærkninger:

- ▶ TET erfarede på baggrund af tre kontroller i fællespostkasser, at PET generelt havde vanskeligheder med at overholde den af tjenesten fastsatte frist for opbevaring af oplysninger i transitsystemer, jf. PET-bekendtgørelsens § 17, jf. § 18.

- ▶ TET fandt, at PET bør udarbejde en risikovurdering af, om oplysninger fra et præproduktionsmiljø hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med PET-loven.
- ▶ TET fandt, at PET bør fastlægge og foretage en løbende evaluering og test af sikkerhedsniveauet for behandlingen i tre databaser.

3.2.11

Opfølgning på TETs kontrol af PET i 2022

TET foretager årligt kontrol af, om PET har gennemført de handlinger, som tjenesten på baggrund af tilsynets kontrol i det foregående år tilkendegav at ville gennemføre.

TET beskrev i sin redegørelse vedrørende kontrollen af PET i 2022 (afsnit 2.2) en række kontroller, som viste, at tjenesten opbevarede oplysninger, som skulle slettes, idet oplysningerne ikke længere var nødvendige for varetagelsen af tjenestens opgaver.

TET foretog i 2023 opfølgning på tilsynets kontrol af PET i 2022.

TET foretog en fornyet gennemgang af de pågældende oplysninger med henblik på at konstatere, om – og i givet fald i hvilket omfang – der efterfølgende er sket sletning heraf.

TET anbefalede på baggrund af kontrollen i 2022 i øvrigt PET at foretage ændringer eller fremsende specifikke orienteringer inden for to områder. Endvidere tilkendegav PET på baggrund af kontrollen i 2022, at tjenesten ville iværksætte tiltag eller fremsende orienteringer inden for syv områder.

TET foretog en gennemgang af de anbefalinger, som tilsynet i forbindelse med afsluttede kontroller fandt nødvendige for PET at gennemføre. TET foretog endvidere en gennemgang af de tiltag, som PET i forbindelse med afsluttede kontroller fandt nødvendige at gennemføre. Endelig foretog TET en fornyet gennemgang af de tilfælde, hvor tilsynet fortsat afventer svar på anmodninger om orienteringer i forbindelse med afsluttede kontroller.

TETs bemærkninger

TETs opfølgning på tilsynets kontrol af PET i 2022 gav anledning til følgende bemærkninger:

- ▶ TET konstaterede, at PET ikke havde gennemført tre af tilsynets anbefalinger. For så vidt angår TETs anbefaling fra 2020 har PET løbende undersøgt muligheden for at imødekomme denne. Af tekniske årsager har det indtil videre ikke været muligt for PET at imødekomme anbefalingen, men tjenesten har over for TET oplyst, at tjenesten ønsker at indgå i dialog omkring mulige alternative løsningsmodeller.
- ▶ TET noterede sig, at PET i 13 tilfælde havde gennemført tilsynets anbefalinger og tiltag, som tjenesten har oplyst at ville gennemføre, eller fremsendt orienteringer, samt at tjenesten i ét tilfælde havde besluttet ikke at gennemføre et bestemt tiltag, som tjenesten havde oplyst at ville gennemføre, men i stedet gennemføre et alternativt tiltag.

2020	2021	2022	2023
	TET anbefaling		
	TET anbefaling		
	TET anbefaling		
	PET tiltag		Alternativ gennemført
	PET tiltag		Gennemført
	TETs anmodning om orientering		Gennemført
	PET tiltag		Gennemført
		TET anbefaling	Gennemført
		TET anbefaling	Gennemført
		PET fremsendelse af orientering	Gennemført
		PET tiltag	Gennemført
		PET tiltag	Gennemført
		PET tiltag	Gennemført
		PET fremsendelse af orientering	Gennemført
		PET tiltag	Gennemført
		PET tiltag	Gennemført

Note: Den grafiske fremstilling viser, i hvilket år TET har afgivet en anbefaling, PET har oplyst at ville gennemføre et tiltag eller fremsende en orientering. Endvidere viser den grafiske fremstilling, i hvilket år PET har gennemført pågældende anbefaling eller et tiltag eller fremsendt en orientering

3.2.12

TETs tekniske undersøgelser og kortlægning af PETs it-landskab

PETs it-systemer og underliggende databaser hvori der behandles oplysninger udgør et komplekst og dynamisk landskab af forskellige teknologier og datatyper. For at kunne navigere i dette komplekse it-landskab og løse TETs primære opgaver, har tilsynet i 2023 gennemgået og verificeret omfattende dele af PETs it-landskab, og arbejder løbende med at sikre et opdateret kendskab til tjenestens systemer.

Det er en forudsætning for meningsfuld kontrol af PET, at TET har kendskab til tjenestens samlede it-infrastruktur, således at kontrollen kan målrettes de dele af infrastrukturen, som udgør størst risiko for behandling i strid med PET-lovgivningen.

TET foretog i 2023 verificeringskontroller og -inspektioner ved

- ▶ kontrol af databaser med det formål at klarlægge, om tilsynet har kendskab til alle databaser i PET,
- ▶ kontrol af filservere med det formål at klarlægge, om tilsynet har kendskab til alle filshares i PET, og
- ▶ kortlægning af PETs serverinfrastruktur.

- ▶ TET fandt anledning til at bemærke, at PETs besvarelse af tilsynets høring om tjenestens servere af 31. maj 2023 havde en række mangler. TET anmodede på den baggrund om, at PET ved fremtidige besvarelser af tilsvarende høringer sikrer, at samtlige forretningssystemer, som de givne servere udgør en del af, er angivet korrekt i besvarelsen.

TETs verificeringskontrol af filservere og kortlægning af PETs serverinfrastruktur i 2023 gav ikke anledning til bemærkninger.

3.3

PETs orientering af TET

Det følger af forarbejderne til PET-loven og PET-bekendtgørelsens kapitel 1 og 6, at PET løbende skal orientere TET om anvendelsen af en række bestemmelser i loven. Efter bekendtgørelsen skal PET således orientere TET om følgende:

- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-lovens § 9, stk. 2, om at undlade at slette oplysninger, som har nået slettefristen på 15 år i bestemmelsens stk. 1
- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 4, om at undlade at slette sager, som har nået slettefristen på 10 år i bestemmelsens stk. 2
- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, om undtagelsesvist at fastsætte længere slettefrister end 5 år for personer, poster eller oplysninger i tjenestens særlige databaser, jf. bestemmelsens stk. 1
- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, 2. pkt. om fastsættelse af slettefrister, som ikke henføres til indførelsestidspunktet, fordi særlige behov tilsiger det, jf. bestemmelsens stk. 1
- ▶ Tilfælde, hvor PET undtagelsesvis ikke kan overholde fristen for journalisering i PET-bekendtgørelsens § 3, stk. 1
- ▶ PETs anvendelse af PET-lovens § 4 om tilvejebringelse af oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder, der må antages at have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13
- ▶ Sager om sikkerhedsgodkendelse, hvor PET videregiver oplysninger fra tjenestens journal eller databaser til andre myndigheder end Justitsministeriet, anklagemyndigheden eller øvrige dele af politiet
- ▶ Alle væsentlige spørgsmål vedrørende PETs behandling af oplysninger
- ▶ PETs interne kontrol med behandlingen af oplysninger om fysiske og juridiske personer efter PET-bekendtgørelsens §§ 10 og 11
- ▶ Nye administrative retningslinjer af betydning for TETs kontrol

- ▶ Andre retningslinjer, hvis TET anmoder herom

PET orienterede i 2023 løbende TET om følgende:

- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-lovens § 9, stk. 2, om at undlade at slette oplysninger, som har nået slettefristen på 15 år i bestemmelsens stk. 1
- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 4, om at undlade at slette sager, som har nået slettefristen på 10 år i bestemmelsens stk. 2
- ▶ PETs beslutninger i medfør af PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, om undtagelsesvist at fastsætte længere slettefrister end 5 år for personer, poster eller oplysninger i tjenestens særlige databaser, jf. bestemmelsens stk. 1
- ▶ Væsentlige spørgsmål vedrørende PETs behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer

TET modtog den 6. september 2022, 21. november 2023, 22. november 2023 og 23. november 2023 orienteringer om følgende:

- ▶ PETs anvendelse af PET-lovens § 4
- ▶ Sager om sikkerhedsgodkendelse, hvor PET har videregivet oplysninger fra tjenestens journal eller databaser til andre myndigheder end Justitsministeriet, anklagemyndigheden eller øvrige dele af politiet
- ▶ PETs interne kontrol vedrørende PET-lovens § 4
- ▶ PETs interne kontrol vedrørende PET-lovens § 10
- ▶ PETs interne kontrol af oplysninger i transitsystemer
- ▶ PETs interne kontrol af logning i udvalgte systemer
- ▶ PETs interne kontrol af søgninger i udvalgte systemer
- ▶ PETs interne kontrol af sletning af PNR-oplysninger
- ▶ PETs interne kontrol af behandling af oplysninger om udøvelse af lovlig politisk virksomhed
- ▶ PETs interne kontrol af materiale klassificeret YDERST HEMMELIGT
- ▶ PETs audits
- ▶ PETs interne kontrol af journalisering
- ▶ PETs interne kontrol af sletning i udvalgte systemer

TET fulgte op på de svar og redegørelser, som PET afgav til tilsynet.

3.4

Anmodninger om indsigt efter PET-lovens §§ 12 og 13

3.4.1

TETs behandling af anmodninger

Når en fysisk eller juridisk person anmoder TET om at undersøge, hvorvidt PET uberettiget behandler oplysninger om den pågældende, foretager tilsynet en undersøgelse heraf hos tjenesten, hvor tilsynet har adgang til enhver oplysning og alt materiale, der er af betydning for tilsynets virksomhed.

Det kan være både ressourcekrævende og kompliceret at afdække alle oplysninger, som PET måtte behandle om en person, men TET bestræber sig på at fremsøge alle oplysninger, som tjenesten måtte behandle om en person, der anmoder om indirekte indsigt.

Når undersøgelserne er tilendebragt, vurderer TET, om PET efter tilsynets opfattelse uberettiget behandler oplysninger om den pågældende person. Finder TET, at dette er tilfældet, pålægger tilsynet PET at slette oplysningerne. Når TET har sikret, at der herefter ikke længere uberettiget behandles oplysninger om den pågældende, besvarer tilsynet henvendelsen.

Hvor særlige forhold taler herfor, kan TET pålægge PET at give en fysisk eller juridisk person indsigt i oplysninger, som tjenesten behandler om vedkommende, eller indsigt i hvorvidt tjenesten behandler oplysninger om vedkommende. I de tilfælde, hvor TET modtager en anmodning om indsigt i oplysninger, foretager tilsynet en undersøgelse af, hvilke oplysninger PET måtte behandle om den pågældende, ligesom tjenestens bemærkninger indhentes, inden tilsynet træffer afgørelse efter bestemmelsen. I forbindelse med anmodninger om indirekte indsigt undersøger TET af egen drift, om særlige forhold måtte tale for at pålægge PET at give hel eller delvis indsigt i de nævnte oplysninger.

3.4.2

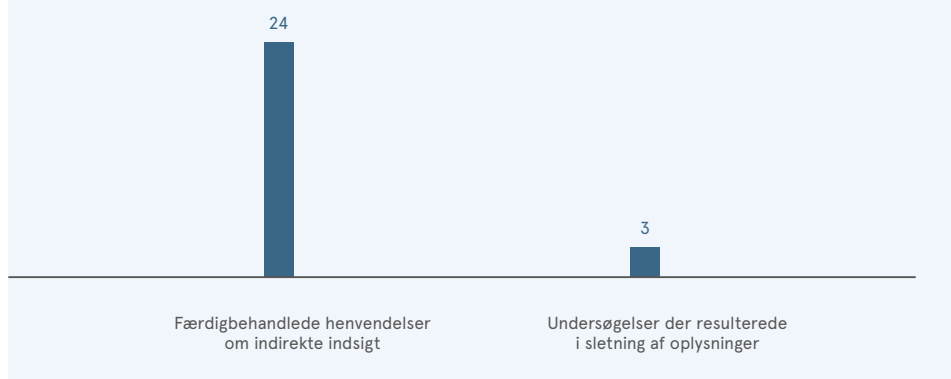
Antal anmodninger og sagsbehandlingstid

I 2023 behandlede TET anmodninger fra 24 fysiske eller juridiske personer om at undersøge, om PET uberettiget behandlede oplysninger om dem. TET konstaterede i den forbindelse, at PET i tre tilfælde behandlede oplysninger om de pågældende personer, som ikke længere opfyldte behandlingsbetingelserne i PET-lovens § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1. PET har på den baggrund slettet oplysningerne. Det skal i den forbindelse bemærkes, at PET ikke er forpligtet til løbende af egen drift at gennemgå tjenestens sager og dokumenter mv. med henblik på at vurdere, om nævnte behandlingsbetingelser fortsat er opfyldt.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de færdigbehandlede anmodninger var i 2023 på 107 dage, hvoraf 54 dage udgjorde sagsbehandlingstid hos PET. I forhold til 2022 faldt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid med 65 dage. En række af de indirekte indsigtssager blev i 2023 sat i bero med henblik på TET og PETs afklaring af søgning i et bestemt system. Disse sager havde derfor en længere sagsbehandlingstid i PET.

TET tilstræber at besvare anmodningerne om indsigt så hurtigt som muligt, men undersøgelserne kan som nævnt både være ressourcekrævende og komplicerede. Resultatet af undersøgelserne forelægges TET på månedlige møder, hvor tilsynet træffer afgørelse om besvarelse af anmodningerne.

Henvendelser om indirekte indsigt

Det bemærkes, at det er en forudsætning for TETs varetagelse af sin opgave i forbindelse med den indirekte indsigtsordning, at oplysninger om fysiske og juridiske personer lagres i PETs it-systemer i overensstemmelse med PET-bekendtgørelsens §§ 1-3, at det er muligt at foretage effektive søgninger i de pågældende systemer, samt at det er muligt at slette på oplysningsniveau.

TET udarbejder en særskilt risikovurdering og -analyse specifikt for tilsynets opgaver i relation til PET efter den indirekte indsigtsordning, blandt andet med henblik på at sikre at tilsynets undersøgelser i forbindelse med anmodninger om indirekte indsigt er effektive og relevante. TETs undersøgelser omfatter en række centrale systemer i PET. TET har imidlertid vurderet, at undersøgelserne bør omfatte yderligere fem systemer, som af forskellige årsager ikke er omfattet på nuværende tidspunkt, hvilket påvirker fuldstændigheden af tilsynets undersøgelser. TET og PET er i dialog omkring en fælles afklaring af omfanget af den indirekte indsigtsordning, herunder hvilke systemer, der er omfattet af ordningen, og hvilke tekniske krav til søgefunktioner der kan stilles til tjenestens systemer.

Systemer som bør omfattes af TETs undersøgelser, men som pt. ikke er det

3

Systemer hvori det ikke er teknisk muligt at foretage effektiv søgning

1

System pt. ude af drift grundet defekt

1

System identificeret af TET som relevant. TET og PET er pt. i dialog om søgefunktioner i systemet

3.5

PETs sagsbehandlingstider i 2023

TET fremsendte 24 juridiske høringer til PET i forbindelse med tilsynets kontrolvirksomhed i 2023. PET besvarede 16 af TETs høringer inden for den angivne frist og otte efter udløbet af den angivne frist. PETs gennemsnitlige fristoverskridelse ved tjenestens besvarelse af høringer efter udløbet af den angivne frist var på otte arbejdsdage.

PET har tidligere haft udfordringer med lange sagsbehandlingstider ved besvarelse af TETs høringer. TET og PET udarbejdede i 2022 en ny proces for behandling af høringer, som skulle understøtte tjenesten i at besvare tilsynets høringer inden for den aftalte frist. PET har i 2023 besvaret hovedparten af TETs høringer inden for den aftalte frist, og den gennemsnitlige fristoverskridelse har været af en begrænset længde. TET finder det meget positivt, at PET således ikke i 2023 har haft udfordringer med sagsbehandlingstider ved besvarelse af tilsynets høringer.

3.6

Gennemførte kontroller af PPNR i 2023

TET fører kontrol med Politiets PNR-enheds (PPNR) behandling af oplysninger om flypassagerer på vegne af PET og FE.

PPNRs behandling af oplysninger om flypassagerer på vegne af PET og FE foretages af tjenestens medarbejdere, som er indstationeret i PPNR.

TET foretog i 2023 kontrol af PPNRs behandling af oplysninger om flypassagerer på vegne af PET og FE ved

- ▶ kontrol af søgninger i oplysninger på vegne af PET,
- ▶ kontrol af videregivelser af oplysninger til FE og
- ▶ kontrol af indhentning af oplysninger fra udenlandske samarbejdspartnere på vegne af PET og FE.

TETs bemærkninger

TETs kontrol af PPNRs behandling af oplysninger om flypassagerer på vegne af PET og FE i 2023 gav ikke anledning til bemærkninger.

3.7

Sager forelagt justitsministeren til afgørelse

TET kan som led i sin kontrol af PET afgive udtalelser over for tjenesten, hvori tilsynet blandt andet kan tilkendegive sin opfattelse af, om tjenesten overholder PET-lovens regler.

TET afgiver ved afslutningen af hver kontrol en udtalelse til PET, hvor resultatet af tilsynets kontrol beskrives. Udtalelsen kan herudover indeholde en beskrivelse af et eller flere tiltag, som TET vurderer, at PET bør foretage. Hvis PET undtagelsesvist måtte beslutte ikke at følge

en henstilling i en udtalelse fra TET, skal tjenesten underrette tilsynet herom og uden unødigt ophold forelægge sagen for justitsministeren til afgørelse. Såfremt justitsministeren måtte beslutte ikke at følge henstillingen fra TET, skal regeringen orientere Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne herom. TETs reaktionsmuligheder over for PET er beskrevet nærmere i afsnit 2.3 i appendiks samt i PET-lovens § 19.

Følgende skema giver et overblik over sager forelagt justitsministeren siden TETs oprettelse i 2014:

SPØRGSMÅL	DATO FOR FORELÆGGELSE	STATUS
<p>Hvorvidt TET har kompetence til at føre kontrol med PETs sletning af materiale indhentet i medfør af reglerne i retsplejeloven.</p> <p>Forelæggelsen skete på baggrund af en række af TETs kontroller i 2022, som gav anledning til at der er opstået tvivl om, hvordan reglerne om tilintetgørelse af indgrebsmateriale i retsplejelovens § 791 spiller sammen med reglerne om sletning i PET-lovens § 9 og PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2 og 3.</p>	4. juli 2023	Afventer justitsministerens afgørelse.
<p>Hvorvidt TET ved fortolkningen af PET-sikkerhedsbekendtgørelsen kan anvende ISO 27001-standarden, der er valgt som statslig sikkerhedsstandard, til at udfylde de overordnede forpligtelser for PET i relation til behandlingssikkerhed, som fremgår af bekendtgørelsen.</p> <p>Nærmere behandlet i TETs årsredegørelse for 2022 (afsnit 2.2.10).</p>	27. juni 2022	Afventer justitsministerens afgørelse.
<p>Hvorvidt PET-loven og PET-bekendtgørelsen finder anvendelse for behandlingen af oplysninger i en database, som er stillet til rådighed for tjenesten af en anden myndighed.</p> <p>Sagen blev ved en fejl ikke behandlet i TETs redegørelse for 2022. Se derfor nærværende redegørelse (afsnit 3.7.1).</p>	14. december 2021	<p>Afgjort af justitsministeren den 2. juni 2022.</p> <p>Justitsministeren fandt, at PET-loven og PET-bekendtgørelsen ikke finder anvendelse for behandlingen af oplysninger i en database, som stilles til rådighed for PET af en anden myndighed alene af hensyn til tjenestens behandling af oplysninger heri.</p>
<p>Hvorvidt slettefrister for databaser, jf. PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, skal beregnes fra indførelstidspunktet.</p> <p>Nærmere behandlet i TETs årsredegørelse for 2021 (afsnit 3).</p>	TET er ikke orienteret om, hvornår PET forelagde sagen for justitsministeren.	<p>Afgjort af justitsministeren den 1. november 2021.</p> <p>Medførte præcisering af PET-bekendtgørelsen (bl.a. ændret bestemmelse i § 2, stk. 2).</p>
<p>Hvorvidt PET-loven med tilhørende bemærkninger og efterfølgende bekendtgørelse måtte forstås således, at personoplysninger, som PET ikke længere anser for nødvendige for varetagelsen af tjenestens opgaver, skal slettes, jf. PET-lovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, jf. persondatalovens § 5, stk. 5, også selvom oplysningerne indgår i et dokument, hvis øvrige oplysninger fortsat er nødvendige for tjenesten.</p> <p>Nærmere behandlet i TETs årsredegørelse for 2016 (afsnit 5).</p>	12. maj 2015	<p>Afgjort af justitsministeren den 23. september 2016.</p> <p>Medførte ændring af PET-loven (bl.a. ny bestemmelse i § 9 a).</p>

TET udtalte i 2018 kritik af, at PET havde haft en særlig database siden 2012, som tjenesten ikke havde fastsat en slettefrist for, men for hvilken tjenesten forventede at fastsætte en slettefrist, som var længere end 5 år (se tilsynets redegørelse for 2018, afsnit 1.2.7).

I forbindelse med TETs kontrol af den pågældende database i 2020 modtog tilsynet den 3. april 2020 en orientering fra PET, hvoraf det blandt andet fremgik, at tjenesten ikke anså sig som dataansvarlig for databasen.

TET konstaterede i forbindelse med kontrollen, at PET – til trods for tilsynets gentagne kritik – i perioden fra tilsynets kontrol i 2018 og frem til den 3. april 2020 ikke havde afklaret den retlige ramme for den pågældende database. TET foretog i den forbindelse i 2020 en høring af anden myndighed vedrørende databasen (se tilsynets årsredegørelse for 2020, afsnit 1.2.7).

TET konstaterede endvidere, at PET var uenig i tilsynets fortolkning af PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, herunder hvorvidt PET-loven og PET-bekendtgørelsen fandt anvendelse for behandlingen af oplysninger i databasen, som stilles til rådighed for tjenesten af en anden myndighed alene af hensyn til tjenestens behandling af oplysninger heri. TET anmodede på den baggrund PET om at forelægge sagen for justitsministeren til afgørelse, hvilket tjenesten herefter gjorde.

Justitsministeren afgjorde sagen den 2. juni 2022 og fandt, at PET-loven og PET-bekendtgørelsen ikke fandt anvendelse for behandlingen af oplysninger i databasen, som stilles til rådighed for PET af en anden myndighed alene af hensyn til tjenestens behandling af oplysninger heri.

Appendiks

1. OM POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE

Politiets Efterretningstjeneste (PET) har som hovedopgave at være

- ▶ national efterretnings- og sikkerhedstjeneste,
- ▶ national sikkerhedsmyndighed og
- ▶ it-sikkerhedsmyndighed på Justitsministeriets område.

PET har overordnet til opgave at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for Danmark som et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund. PET skal således gennem sin virksomhed skabe grundlaget for, at trusler af den nævnte karakter kan identificeres og håndteres så tidligt og effektivt som muligt, og som en del af politiet har PET grundlæggende det formål at virke ikke alene for den samlede tryghed, sikkerhed, fred og orden i samfundet, men også for den enkeltes tryghed og sikkerhed.

PETs opgave er at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv., jf. straffelovens kapitel 12 og 13.

PET skal endvidere blandt andet udarbejde trusselsvurderinger, bistå det øvrige politi, være national sikkerhedsmyndighed samt rådgive og bistå offentlige myndigheder og private i sikkerhedsspørgsmål. Dertil skal PET beskytte personer, organisationer og myndigheder (livvagtstjeneste mv.). Som national sikkerhedsmyndighed foretager PET sikkerhedsundersøgelser efter anmodning fra vedkommende myndighed eller styrelse, når personer påtænkes bemyndiget til indsigt i klassificerede dokumenter. For myndigheder inden for Forsvarsministeriets område varetages denne opgave imidlertid af FE.

De juridiske rammer for PETs virksomhed følger i det væsentlige af PET-loven med tilhørende bekendtgørelser, PNR-loven samt retsplejeloven.

PET-loven regulerer blandt andet tjenestens opgaver samt tilvejebringelse, intern behandling og videregivelse af personoplysninger. Endvidere er der med loven oprettet et uafhængigt tilsyn, Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET), der har til opgave at føre tilsyn med, at PETs behandling af personoplysninger er i overensstemmelse med lovgivningen.

PET er tillige undergivet ekstern kontrol af Justitsministeriet, domstolene, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Folketingets Ombudsmand og Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne.

2. OM TILSYNET MED EFTERRETNINGSTJENESTERNE

TETS VIRKSOMHED

Personale i 2023 (ansatte)	8
Finanslovsbevilling i 2023 (mio. kr.)	10,1

Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) er et uafhængigt kontrolorgan, der fører tilsyn med, at Politiets Efterretningstjeneste (PET), Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), Center for Cybersikkerhed (CFCS) og Politiets PNR-enhed (PPNR) behandler personoplysninger i overensstemmelse med lovgivningen.

TET udøver sine funktioner i fuld uafhængighed og er således ikke undergivet tjenestebefalinger fra Justitsministeriet, Forsvarsministeriet eller andre administrative myndigheder med hensyn til udøvelsen af sin virksomhed.

TET består af fem medlemmer, der er udpeget af justitsministeren efter forhandling med forsvarsministeren. Formanden, der skal være landsdommer, er udpeget efter indstilling fra præsidenterne for Østre Landsret og Vestre Landsret, mens de øvrige medlemmer er udpeget efter drøftelser med Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne.

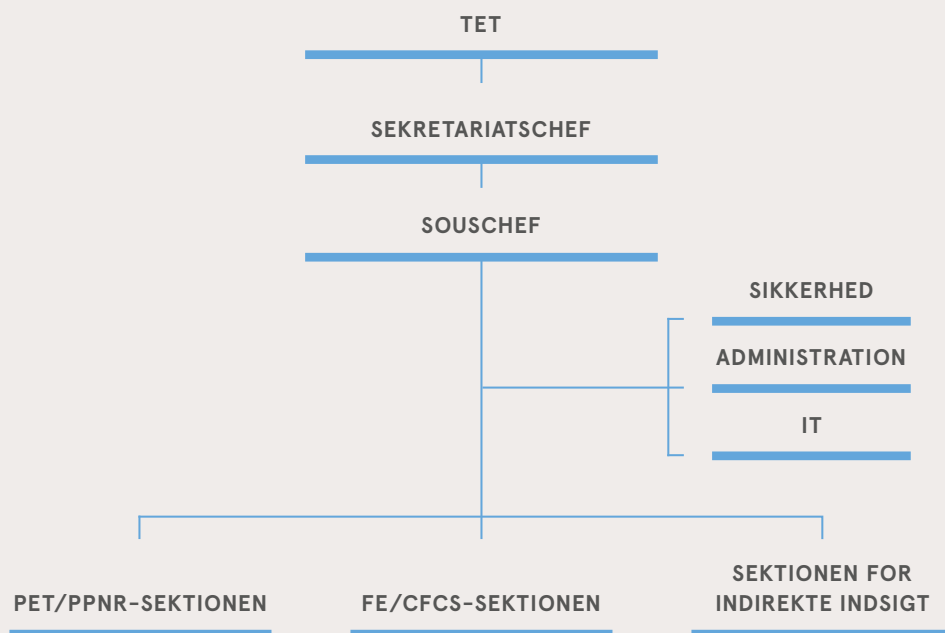
Medlemmerne var ved udgangen af 2023:

- ▶ Landsdommer Michael Kistrup, Østre Landsret (formand)
- ▶ Juridisk chef Pernille Christensen, Kommunernes Landsforening
- ▶ Professor Henrik Udsen, Københavns Universitet
- ▶ Professor Rebecca Adler-Nissen, Københavns Universitet
- ▶ Direktør Jesper Fisker, Kræftens Bekæmpelse

Medlemmerne udpeges for en periode på fire år med mulighed for genbeskikkelse for yderligere fire år. Ved TETs etablering i 2014 blev to medlemmer udpeget for to år med mulighed for genbeskikkelse for yderligere fire år med henblik på at sikre mod en samtidig og fuldstændig udskiftning af tilsynets medlemmer, idet de efterfølgende funktionsperioder er forskudt to år i forhold til hinanden.

TET bistås af et sekretariat, der alene er undergivet tilsynets instruktion. TET bestemmer selv, hvem der skal ansættes til sekretariatet, herunder hvilken uddannelsesmæssig baggrund og øvrige kvalifikationer de pågældende skal have. Ved udgangen af 2023 bestod sekretariatet af en sekretariatschef, der varetager den daglige ledelse, en souschef, tre jurister, to it-konsulenter og en kontorfunktionær.

TETs sekretariat er opdelt i sektioner, der beskæftiger sig med henholdsvis PET/PPNR, FE/CFCS og anmodninger om indirekte indsigt. Med henblik på at sikre faglig koordinering og erfaringsudveksling arbejder TETs medarbejdere på tværs af sektionerne.

2.1

TETs opgaver i forhold til PET

Ifølge PET-loven skal TET efter klage eller af egen drift påse, at PET behandler oplysninger om personer i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser herom i PET-loven og i regler udstedt i medfør heraf. TET påser, at tjenesten overholder lovens regler om

- ▶ tilvejebringelse af oplysninger, herunder indsamling og indhentning,
- ▶ intern behandling af oplysninger, herunder frister for sletning af oplysninger,
- ▶ videregivelse af oplysninger, herunder til FE og til andre danske forvaltningsmyndigheder, private, udenlandske myndigheder og internationale organisationer, og
- ▶ forbud mod at behandle oplysninger om her i landet hjemmehørende fysiske personer alene på baggrund af de pågældendes lovlige politiske virksomhed.

TET påser endvidere, at PNR-lovens regler om

- ▶ tilvejebringelse af oplysninger,
- ▶ intern behandling af oplysninger, herunder afmaskering, og
- ▶ videregivelse af oplysninger

overholdes, når PPNR tilvejebringer, behandler og videregiver oplysninger på vegne af PET.

TETs opgave er at føre legalitetskontrol med, at PET behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen, og skal således ikke påse,

hvorvidt tjenesten udfører sine opgaver på en hensigtsmæssig måde, herunder hvorledes tjenesten prioriterer sine operative og efterforskningsmæssige ressourcer, da dette beror på en politifaglig vurdering.

TET afgør selv intensiteten af sin kontrol, herunder i hvilket omfang kontrollen skal være fuldstændig eller stikprøvevis, hvilke sagsområder der særskilt skal prioriteres, og i hvilket omfang tilsynet vil tage sager op af egen drift. Der er ikke givet nærmere retningslinjer for TETs udførelse af sin kontrol, udover at det i lovens forarbejder er forudsat, at tilsynet som led i sine undersøgelser blandt andet foretager inspektionsbesøg hos PET, og at antallet af disse besøg er i størrelsesordenen 4-6 om året.

Efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person undersøger TET tillige, om PET uberettiget behandler oplysninger om den pågældende. TET sikrer, at dette ikke er tilfældet, og giver herefter den pågældende meddelelse herom (den indirekte indsigtssordning). Det fremgår af forarbejderne til loven, at det af TETs meddelelse alene skal kunne udledes, at der ikke uberettiget behandles oplysninger om den pågældende. Det skal således ikke fremgå eller kunne udledes, om der ikke behandles eller har været behandlet oplysninger, om der tidligere uberettiget har været behandlet oplysninger, eller om der berettiget behandles oplysninger.

2.2

TETs adgang til oplysninger i PET

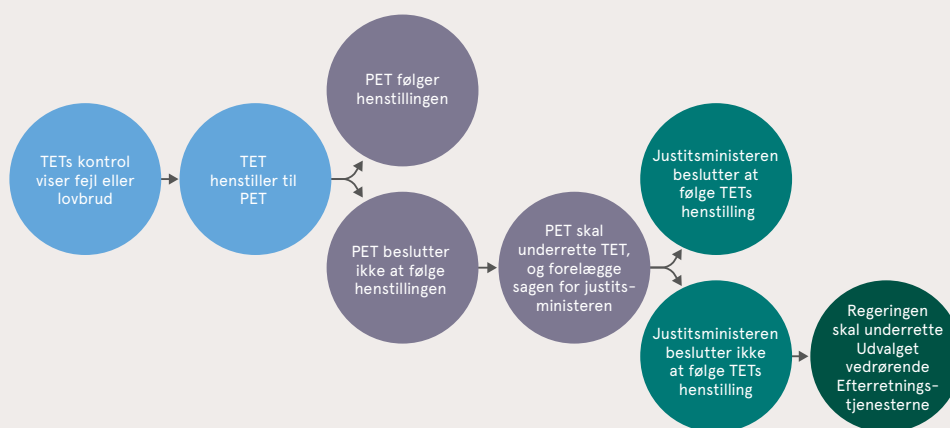
TET kan hos PET kræve enhver oplysning og alt materiale, der er af betydning for tilsynets virksomhed, og har til enhver tid ret til at få adgang til alle lokaler, hvorfra der er adgang til de oplysninger, som behandles, eller hvor tekniske hjælpemidler anvendes. TET kan endvidere afkræve PET skriftlige udtalelser om faktiske og retlige forhold af betydning for tilsynets kontrolvirksomhed, ligesom tilsynet kan anmode om, at en repræsentant for tjenesten er til stede med henblik på at redegøre for de behandlede sager.

PET har stillet et lokale til rådighed for TET, hvorfra tilsynet på egen hånd kan foretage søgninger i tjenestens it-systemer.

2.3

TETs reaktionsmuligheder

TET har som hovedregel ikke kompetence til at påbyde PET bestemte foranstaltninger i forhold til behandling af oplysninger. TET kan derimod afgive udtalelser over for PET, hvori tilsynet blandt andet kan tilkendegive sin opfattelse af, om tjenesten overholder reglerne i PET-loven, PET-bekendtgørelsen og PET-sikkerhedsbekendtgørelsen. TET afgiver ved afslutningen af hver kontrol en udtalelse til PET, hvor resultatet af tilsynets kontrol beskrives. Udtalelsen kan herudover indeholde en beskrivelse af et eller flere tiltag, som TET vurderer, at PET bør foretage. Hvis PET undtagelsesvist måtte beslutte ikke at følge en henstilling i en udtalelse fra TET, skal tjenesten underrette tilsynet herom og uden unødigt ophold forelægge sagen for justitsministeren til afgørelse. Såfremt justitsministeren måtte beslutte ikke at følge henstillingen fra TET, skal regeringen orientere Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne herom.

TET skal underrette justitsministeren om forhold, som ministeren efter tilsynets opfattelse bør have kendskab til.

Som led i den indirekte indsigtsordning, ifølge hvilken TET som nævnt efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person undersøger, hvorvidt PET uberettiget behandler oplysninger om den pågældende, kan tilsynet pålægge tjenesten at slette oplysninger, som tjenesten efter tilsynets opfattelse behandler med urette.

TET afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til justitsministeren. Redegørelsen, der offentliggøres, giver en generel information om karakteren af det tilsyn, der udøves med PET. Det fremgår således af forarbejderne til loven, at sigtet med den årlige redegørelse er at give en generel information om karakteren af det tilsyn, der udøves med tjenesten, herunder en generel beskrivelse af, hvilke forhold TET måtte have valgt særligt at interessere sig for. TET vil også kunne medtage oplysninger om, i hvor mange tilfælde tilsynet har fundet, at PETs behandling af oplysninger ikke har været i overensstemmelse med reglerne, herunder i hvor mange tilfælde tilsynet som led i den indirekte indsigtsordning har pålagt tjenesten at slette oplysninger.

TET afgav senest en årlig redegørelse om sin virksomhed til justitsministeren i juni 2023. Redegørelsen blev forelagt Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne og blev herefter offentliggjort i november 2023.

3. RETSGRUNDLAG

- 1) Lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) (lovbekendtgørelse nr. 231 af 7. marts 2017 som senest ændret ved lov nr. 1706 af 27. december 2018) (PET-loven)
- 2) Bekendtgørelse om Politiets Efterretningstjenestes behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer m.v. (bekendtgørelse nr. 763 af 20. juni 2014 som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 438 af 7. april 2022) (PET-bekendtgørelsen)
- 3) Bekendtgørelse om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af oplysninger om fysiske og juridiske personer, som behandles af Politiets Efterretningstjenestes (bekendtgørelse nr. 516 af 23. maj 2018) (PET-sikkerhedsbekendtgørelsen)
- 4) Anordning nr. 1622 af 17. november 2020 om ikrafttræden for Grønland af lov om Politiets Efterretningstjeneste
- 5) Anordning nr. 1623 af 17. november 2020 om ikrafttræden for Færøerne af lov om Politiets Efterretningstjeneste
- 6) Lov om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypassagerer (PNR-loven) (lov nr. 1706 af 27. december 2018 som senest ændret ved lov nr. 2601 af 28. december 2021)
- 7) Bekendtgørelse om PNR-enhedens behandling af PNR-oplysninger (bekendtgørelse nr. 1035 af 29. juni 2020 som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 2562 af 17. december 2021)

3.1

Tilvejebringelse af oplysninger

3.1.1

Om indsamling og indhentning af oplysninger, jf. PET-lovens § 3

Det følger af lovens § 3, at PET kan indsamle og indhente oplysninger, der kan have betydning for tjenestens virksomhed. Af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen fremgår, at PETs arbejde i vidt omfang er forebyggende, og at dette indebærer, at PET bør kunne indsamle oplysninger, selvom det er forbundet med usikkerhed at vurdere, om de personer, der undersøges, reelt har til hensigt at begå strafbare forhold. Det må blot ikke på forhånd kunne udelukkes, at oplysningerne kan have relevans for tjenesten. Efter bestemmelsen kan PET således som hidtil indhente oplysninger om ”bipersoner”, herunder personer i den mistænkte omgangskreds, der ikke selv mistænkes for at være involveret i den eventuelle lovovertrædelse, der undersøges.

Efter lovens § 4 kan PET kræve oplysninger fra andre danske forvaltningsmyndigheder end FE, når oplysningerne efter tjenestens vurdering må antages at have betydning for varetagelse af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Der skal være en mere konkret formodning for, at de oplysninger, som PET ønsker at indhente, vil have betydning for tjenestens varetagelse af de nævnte opgaver, men hvis tjenesten vurderer, at dette er tilfældet, har andre forvaltningsmyndigheder pligt til at udlevere oplysninger til tjenesten. Den afgivende forvaltningsmyndighed vil således ikke selv skulle foretage en vurdering af, om videregivelsesbetingelsen er opfyldt, men lægge PETs oplysning herom til grund.

PET kan efter bestemmelsen indhente oplysninger om alle personer, der inden for et givent tidspunkt har rettet henvendelse til en given offentlig myndighed, eller andre grupper af personer, som på tilsvarende måde ikke på forhånd er identificeret (udvidet indhentning).

I lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen anføres, at TET kan efterprøve PETs vurdering af, om oplysningerne må antages at have betydning for tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13, og at det forudsættes, at PET med passende mellemrum orienterer tilsynet om anvendelsen af bestemmelsen.

3.2

Intern behandling af oplysninger

Efter PET-lovens § 6 a, stk. 1-7, finder en række almindelige databeskyttelsesprincipper anvendelse ved PETs behandling af indsamlede og indhentede oplysninger vedrørende fysiske og juridiske personer.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at der som udgangspunkt skal benyttes de samme almindelige databeskyttelsesprincipper mv. ved vurderingen af, hvilke grundlæggende betingelser der skal være opfyldt ved PETs behandling af personoplysninger, som ved vurderingen af andre danske myndigheders behandling af personoplysninger.

Det følger af lovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, at PET kan behandle enhver oplysning om fysiske og juridiske personer, hvis behandlingen

- 1) sker med samtykke,
- 2) må antages at have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv., jf. straffelovens kapitel 12 og 13, eller
- 3) er nødvendig for varetagelsen af tjenestens øvrige opgaver.

Efter lovens § 7, stk. 1, nr. 2, og § 8, stk. 1, nr. 2, kan PET således behandle enhver oplysning om fysiske og juridiske personer, hvis behandlingen må antages at have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Det ligger i betingelsen om, at oplysningerne må antages at have betydning for PETs opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13, at der skal være en mere konkret formodning for, at de oplysninger, som PET ønsker at behandle, vil have betydning for tjenestens varetagelse af disse opgaver.

Efter lovens § 7, stk. 1, nr. 3, og § 8, stk. 1, nr. 3, kan PET behandle enhver oplysning om fysiske og juridiske personer, hvis behandlingen er nødvendig for varetagelsen af tjenestens øvrige opgaver, dvs. andre opgaver end dem som er forbundet med forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Det ligger i betingelsen om, at oplysningerne er nødvendige for varetagelsen af PETs øvrige opgaver, at tjenesten efter en konkret vurdering må antages at have et reelt behov for at behandle de pågældende oplysninger for at kunne varetage sine opgaver.

3.2.2

Om sletning af oplysninger, jf. PET-lovens §§ 9 og 9 a og PET-bekendtgørelsens §§ 1-3, § 8 og § 18

Efter PET-lovens § 9 skal PET, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov, slette oplysninger om fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskning rettet mod sådanne personer, når der ikke i forbindelse med undersøgelsen eller efterforskningen er tilvejebragt nye oplysninger inden for de seneste 15 år. Sletning af sådanne oplysninger kan dog undlades, hvis væsentlige hensyn til varetagelsen af PETs opgaver gør det nødvendigt. Ifølge lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen, som alene omfatter oplysninger, der er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskninger rettet mod fysiske og juridiske personer, fastsætter bestemmelsen en overordnet slettefrist for oplysninger, der opbevares hos PET.

Der findes i anden lovgivning, herunder navnlig arkivlovgivningen, regler, der indebærer, at PET ikke er berettiget til at slette oplysninger. Rigsarkivaren har således blandt andet fastsat regler, der indebærer, at PET skal opbevare oplysninger af historisk interesse. Sådanne regler skal PET følge, hvilket indebærer, at PET er afskåret fra at slette oplysningerne, idet PET-lovens § 9 foreskriver, at PETs forpligtelse til at slette oplysninger ikke skal gælde, hvis andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov.

I forarbejderne til PET-loven er det forudsat, at der administrativt fastsættes mere detaljerede slettefrister for de oplysninger, som PET behandler. I medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelse til justitsministeren til fastsættelse af nærmere regler om PETs behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer er der herefter med PET-bekendtgørelsen fastsat detaljerede regler blandt andet om sletning af personoplysninger.

Af PET-bekendtgørelsens § 1 fremgår således, at PET senest 10 år fra sagsoprettelsen i sin elektroniske journal skal slette sager, som ikke indeholder oplysninger om fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskninger rettet mod sådanne personer. Sletning kan dog undlades, hvis væsentlige hensyn til varetagelsen af tjenestens opgaver gør det nødvendigt, og TET underrettes herom.

Efter bekendtgørelsens § 2, stk. 2, fastsætter PET for oplysninger, som ikke er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskning, en slettefrist for den enkelte person eller oplysning i databasen på indtil 5 år fra indførelsen i databasen. PET kan efter under-

retning af TET undtagelsesvist fastsætte længere frister for sletning af personer, poster eller oplysninger i disse databaser mv. PET kan desuden, når særlige behov tilsiger det og efter underretning af TET, fastsætte slettefrister efter 1. eller 2. pkt., som ikke henføres til indførelsestidspunktet. Efter bestemmelsens stk. 3 kan slettefrister for oplysninger om fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskning, ikke overstige fristen i PET-lovens § 9, stk. 1, jf. dog stk. 2.

Af bekendtgørelsens § 3 følger, at oplysninger, som ikke inden 4 uger fra modtagelsen eller tilvejebringelsen er lagret i journalen eller i en database, jf. §§ 1 og 2, skal slettes, medmindre oplysningerne efter deres karakter ikke kan lagres elektronisk. PET skal underrette TET, hvis tjenesten undtagelsesvis ikke kan overholde fristen. Endvidere kan tjenesten efter underretning af TET fastsætte slettefrister, som ikke henføres til indførelsestidspunktet, såfremt særlige behov tilsiger det.

Af bestemmelsen i § 9 a, stk. 1, fremgår, at når PET i forbindelse med sine aktiviteter bliver opmærksom på, at sager eller dokumenter mv. ikke længere opfylder behandlingsbetingelserne i § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, skal disse slettes, uanset om slettefristen i § 9 eller frister fastsat i medfør af § 7, stk. 2, eller § 8, stk. 2, er udløbet, men at PET ikke herudover er forpligtet til løbende af egen drift at gennemgå tjenestens sager og dokumenter mv. med henblik på at vurdere, om nævnte behandlingsbetingelser fortsat er opfyldt.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser præciseres vedrørende § 9 a, stk. 1, at begrebet "aktiviteter" skal forstås bredt og omfatter alle de opgaver, som PET beskæftiger sig med. Begrebet omfatter således foruden operationelle aktiviteter også eksempelvis PETs opgaver i forbindelse med anmodninger om indirekte indsigt, jf. lovens § 13, og stikprøvekontroller foretaget af TET.

Det følger af bestemmelsen i § 9 a, stk. 2, at PET uanset bestemmelserne i §§ 7-9 ikke er forpligtet til at slette oplysninger, der ikke opfylder behandlingsbetingelserne i § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, hvis oplysningerne indgår i dokumenter mv., som i øvrigt opfylder nævnte behandlingsbetingelser, jf. dog stk. 3 og § 13, stk. 2.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser vedrørende § 9 a, stk. 2, præciseres, at bestemmelsen angår sletning på oplysningsniveau, hvorimod bestemmelsen i stk. 1 vedrører sletning på sags- og dokumentniveau. PET er således ikke forpligtet til at slette på oplysningsniveau, selvom tjenesten i forbindelse med sine aktiviteter bliver opmærksom på, at en konkret oplysning ikke længere opfylder behandlingsbetingelserne i § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, hvis oplysningen indgår i dokumenter mv., som fortsat lever op til disse behandlingsbetingelser, og for hvilke slettefristen ikke er udløbet. Det præciseres endvidere, at TET i forbindelse med sine stikprøvekontroller fortsat kan påse, om en sag eller et dokument mv. som helhed lever op til de nævnte behandlingsbetingelser, men at PET som udgangspunkt ikke vil være forpligtet til at slette enkeltoplysninger, der indgår i dokumenter mv., som skal bevares, i forbindelse med sådanne stikprøvekontroller. PET vil dog fortsat være forpligtet til at slette oplysninger, hvis det konstateres, at disse er tilvejebragt i strid med lovens §§ 3 og 4.

Efter § 9 a, stk. 3, kan justitsministeren fastsætte regler om, at PET i nærmere fastsatte tilfælde skal slette oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af lovens bestemmelser.

Af PET-bekendtgørelsens § 8, stk. 1, fremgår således, at PET i tilfælde, hvor tjenesten i medfør af PET-lovens § 4, stk. 1, jf. § 3, indhenter oplysninger om alle personer, der inden for et givent tidspunkt har rettet henvendelse til en given offentlig myndighed, eller andre grupper af personer, som på tilsvarende måde ikke på forhånd er identificeret, så

hurtigt som forholdene tillader det, skal foretage en vurdering af, om de personer, som oplysningerne vedrører, er af relevans for efterretningstjenestens opgavevaretagelse. I den udstrækning dette vurderes ikke at være tilfældet, skal de ikke relevante oplysninger straks slettes. Indhentelse af oplysninger af den i § 4 nævnte art kan alene ske efter forudgående godkendelse af chefen for PET eller efterretningstjenestens juridiske chef. Det samme gælder indhentelse af oplysninger om psykiatriske diagnoser eller tilsvarende særligt følsomme helbredsoplysninger.

Som præciseret i PET-bekendtgørelsens § 18 må fysiske eller elektroniske oplysninger, som i medfør af bestemmelser om bevaring og kassation udstedt af Statens Arkiver skal bevares for eftertiden, ikke destrueres eller slettes, idet sådanne oplysninger i stedet skal overføres til Statens Arkiver. Såfremt sådanne oplysninger af praktiske eller sikkerhedsmæssige grunde ikke kan overføres til Statens Arkiver, skal oplysningerne, fra det tidspunkt hvor destruktion eller sletning skulle være sket, behandles adskilt fra tjenestens øvrige oplysninger, således at alene medarbejdere, der af chefen for PET er særligt autoriseret hertil, har adgang til oplysningerne.

3.2.3

Om behandlingssikkerhed, jf. PET-sikkerhedsbekendtgørelsens §§ 3-5 og § 17

Ifølge PET-lovens § 7, stk. 2, og § 8, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte nærmere regler om Politiets Efterretningstjenestes behandling af personoplysninger. I medfør heraf er udstedt bekendtgørelse nr. 516 af 23. maj 2018 (bekendtgørelse om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af oplysninger om fysiske og juridiske personer, som behandles af Politiets Efterretningstjenestes) (PET-sikkerhedsbekendtgørelsen), vedrørende behandlingssikkerheden i PET.

Ifølge forarbejderne til lov nr. 503 af 23. maj 2018, som gennemførte en række konsekvensændringer til PET-loven som følge af vedtagelsen af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, er det forudsat, at niveauet af behandlingssikkerhed efter bekendtgørelser fastsat i henhold til PET-lovens § 7, stk. 2, og § 8, stk. 2, ikke er lavere efter reglerne, som tidligere har været gældende ifølge den tidligere persondatalovs § 41, stk. 1-4, og § 42 samt bekendtgørelser udstedt i medfør heraf. PET-sikkerhedsbekendtgørelsen fortolkes i overensstemmelse hermed.

Efter PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 3 skal PET træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger om fysiske eller juridiske personer hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med PET-loven. Tilsvarende gælder for databehandlere, der behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer for PET.

Det følger af PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 4, at PET skal fastsætte nærmere interne bestemmelser om sikkerhedsforanstaltninger i efterretningstjenesten til uddybning af de regler, der fremgår af bekendtgørelsen, herunder navnlig fastsætte interne bestemmelser om organisatoriske forhold og fysisk sikring, herunder sikkerhedsorganisation, administration af adgangskontrolordninger og autorisationsordninger samt kontrol med autorisationer.

PET skal endvidere efter PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 5 give den fornødne instruktion til de medarbejdere, som behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer.

Efter PET-sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, skal der foretages maskinel registrering (logning) af alle anvendelser af oplysninger om fysiske og juridiske personer. Registre-

ringen skal mindst indeholde oplysning om tidspunkt, bruger, type af anvendelse og angivelse af den person, de anvendte oplysninger vedrørte, eller det anvendte søgekriterium. Loggen skal opbevares i 6 måneder, hvorefter den skal slettes. PET kan opbevare loggen i op til 5 år, hvis der er et særligt behov herfor. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse for oplysninger om fysiske og juridiske personer, som indgår i tekstbehandlingsdokumenter og lignende, der ikke foreligger i endelig form. Det samme gælder sådanne dokumenter, som foreligger i endelig form, hvis der sker sletning inden for en af PET nærmere fastsat kortere frist.

3.2.4

Om intern kontrol, jf. PET-bekendtgørelsens §§ 10 og 11

Af PET-bekendtgørelsens § 10 om intern kontrol fremgår, at PET foretager løbende stikprøvekontrol med sletning, logning, iværksættelse af undersøgelser, indhentelse af oplysninger, indgreb under efterforskningen og videregivelse af oplysninger. Chefen for PET fastsætter nærmere retningslinjer for stikprøvekontrol, jf. bekendtgørelsens § 11.

3.3

Videregivelse af oplysninger

3.3.1

Om videregivelse af oplysninger, jf. PET-lovens § 10

PET-lovens § 10 om videregivelse af oplysninger indeholder i stk. 1 en bestemmelse om, at PET kan videregive oplysninger til FE, hvis videregivelsen kan have betydning for varetagelsen af tjenesternes opgaver. Denne vide adgang til videregivelse af oplysninger til FE er begrundet i de to efterretningstjenesters nært forbundne arbejdsområder.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan PET videregive personoplysninger til andre danske forvaltningsmyndigheder (end FE), private, udenlandske myndigheder og internationale organisationer, hvis betingelserne for intern behandling i PET-lovens §§ 6 a og 7 er opfyldt. Videregivelse af oplysninger om rent private forhold kan dog kun ske, hvis betingelserne i databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, tillige er opfyldt. Dette indebærer, at oplysningerne kun må videregives, hvis 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, 2) videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den oplysningen angår, 3) videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, eller 4) hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige. For PETs videregivelse af oplysninger om juridiske personer til andre danske forvaltningsmyndigheder (end FE), private, udenlandske myndigheder og internationale organisationer gælder efter lovens § 10, stk. 3, at betingelserne for intern behandling i lovens § 8 skal være opfyldt.

Under hensyn til de alvorlige konsekvenser for de registrerede, der efter omstændighederne vil kunne være forbundet med videregivelse af oplysninger, suppleres betingelserne for videregivelse i § 10, stk. 2 og 3, af en betingelse i stk. 4, hvorefter PETs videregivelse af oplysninger om fysiske og juridiske personer kun kan ske, hvis videregivelsen efter en konkret vurdering må anses for forsvarlig.

Af lovforslagets bemærkninger til § 10, stk. 4, fremgår, at denne afgørelse skal træffes efter en konkret afvejning af samtlige foreliggende omstændigheder. I afvejningen må navnlig indgå det nærmere indhold af oplysningerne, formålet med videregivelsen og en vurdering af den skadevirkning, som en videregivelse vurderes at kunne få for den, som oplysningerne vedrører. Forsvarlighedsvurderingen kan falde forskelligt ud, alt efter om videregivelse skal ske til en anden dansk forvaltningsmyndighed, en privat person eller organisation, en udenlandsk myndighed eller en international organisation. Ved videregivelse til udenlandske myndigheder vil det kunne indgå i vurderingen, om videregivelsen af personoplysningerne sker med henblik på at forebygge og efterforske alvorlig international kriminalitet, som også Danmark har en væsentlig interesse i at bekæmpe. Også forholdene i det eventuelle modtagerland må indgå i vurderingen. Det forudsættes, at bestemmelsen om videregivelse suppleres af regler af processuel karakter fastsat administrativt, som, i lighed med hvad der tidligere fulgte af PETs interne retningslinjer om blandt andet samarbejdet med udenlandske efterretningstjenester, skal gå ud på, at videregivelse af oplysninger til blandt andet udenlandske myndigheder og internationale organisationer normalt skal godkendes på ledelsesniveau.

3.4 Lovlig politisk virksomhed

3.4.1 Om lovlig politisk virksomhed, jf. PET-lovens § 11

PET-lovens § 11 om lovlig politisk virksomhed indeholder i stk. 1 en bestemmelse om, at en her i landet hjemmehørende fysisk persons deltagelse i lovlig politisk virksomhed ikke i sig selv kan begrunde, at PET behandler oplysninger om den pågældende. Af stk. 2 fremgår, at bestemmelsen i stk. 1 dog ikke afskærer PET fra at behandle oplysninger om en persons politiske virksomhed med henblik på at afklare, om virksomheden er lovlig. Ifølge stk. 3 afskærer bestemmelsen i stk. 1 heller ikke PET fra ved behandlingen af oplysninger om politiske foreninger og organisationer at medtage oplysninger om, hvem der udgør ledelsen.

Det følger af lovforslagets bemærkninger til § 11, at udtrykket i bestemmelsens stk. 1 "en her i landet hjemmehørende fysisk person" omfatter 1) danske statsborgere, 2) nordiske statsborgere og andre udlændinge med ret til ophold i Danmark, hvis vedkommende er tilmeldt folkeregisteret samt 3) asylansøgere med (kendt) ophold i Danmark i mere end 6 måneder. Om politisk virksomhed hedder det, at der hermed overordnet må forstås enhver aktivitet, der beskæftiger sig med styrelse og påvirkning af eksisterende samfund og samfundsforhold, og at politisk virksomhed ikke alene omfatter ytringer, men også andre former for politiske tilkendegivelser, f.eks. deltagelse i politiske demonstrationer.

Forbuddet mod at behandle oplysninger om udøvelse af lovlig politisk virksomhed er ikke absolut. Dette er tilkendegivet med formuleringen "ikke i sig selv". PET kan således behandle oplysninger om en persons lovlige politiske virksomhed, når andre forhold bevirker, at en person er genstand for tjenestens interesse. Er den pågældende allerede i søgelyset i forbindelse med PETs opgavevaretagelse, kan PET tillige behandle oplysninger om den pågældendes lovlige politiske virksomhed, hvis en sådan oplysning er relevant for undersøgelsen. Der kan f.eks. være tale om, at en person benytter udøvelse af politisk virksomhed som påskud for at planlægge, forberede eller udføre spionage,

terrorisme eller voldelig ekstremistisk virksomhed. PET skal således i hvert enkelt tilfælde foretage en vurdering af, om behandling af oplysninger om lovlig politisk virksomhed er begrundet i andre forhold end selve udøvelsen af denne virksomhed, og en sådan vurdering vil nødvendigvis bero på et skøn.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan PET som led i sine undersøgelser behandle personoplysninger om en persons politiske virke med henblik på at afklare, om virksomheden er lovlig eller ulovlig. Viser undersøgelserne, at virksomheden er lovlig, skal personoplysningerne slettes. TET kan påse, at bestemmelsen i stk. 2 ikke misbruges til at omgå forbuddet i stk. 1 og dermed, at PETs undersøgelser af, om en politisk virksomhed er lovlig, sker på en forsvarlig og rimelig måde og med respekt af formålet bag forbudsreglen.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at PET i sager om politiske foreninger og organisationer kan medtage oplysninger om, hvem der udgør ledelsen. Forbuddet i bestemmelsens stk. 1 mod behandling af oplysninger om lovlig politisk virksomhed omfatter ikke behandling af oplysninger om juridiske personer. Lovens almindelige regler for behandling af oplysninger om juridiske personer gælder imidlertid for en sådan behandling af oplysninger.

Oplysninger om ledelsen omfatter kun identifikationsoplysninger om de pågældende ledende medlemmer, der i relation til en politisk forening f.eks. er hovedbestyrelsesmedlemmer, forretningsudvalgsmedlemmer, ministre, folketingsmedlemmer, medlemmer af Europa Parlamentet, regionsrådsmedlemmer og byrådsmedlemmer. Uden for denne kategori falder menige partimedlemmer, stillere, delegerede samt deltagere i seminarer, deputationer og vælgermøder.

TET kan påse, at en persons lovlige politiske virksomhed i form af deltagelse som ledende medlem i en politisk organisation eller forening kun behandles i det omfang, det må anses for nødvendigt for en meningsfuld behandling af oplysninger om organisationen eller foreningen. Af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen i stk. 3 fremgår blandt andet, at der til imødegåelse af misbrug af adgangen til fritextsøgning må indføres procedurer, f.eks. i form af egenkontrol, logning eller andre sikkerhedsforanstaltninger, der begrænser risikoen for misbrug og sikrer, at TET har mulighed for at få afdækket, hvem der har foretaget en konkret søgning, og til hvilket formål søgningen er foretaget.

3.5 Regler om indsigt mv.

3.5.1 Om indsigt, jf. PET-lovens §§ 12 og 13

Det følger PET-lovens § 12, at en fysisk eller juridisk person ikke har ret til indsigt i oplysninger, som PET behandler om vedkommende, eller ret til indsigt i, hvorvidt tjenesten behandler oplysninger om vedkommende. Hvis særlige forhold taler herfor, kan PET dog give hel eller delvis indsigt i sådanne oplysninger.

Efter PET-lovens § 13, stk. 1, kan en fysisk eller juridisk person anmode TET om at undersøge, hvorvidt PET uberettiget behandler oplysninger om den pågældende. TET sikrer,

at dette ikke er tilfældet, og giver herefter den pågældende meddelelse herom. Hvis særlige forhold taler herfor, kan TET pålægge tjenesten at give hel eller delvis indsigt i oplysninger som nævnt i § 12.

Med PET-lovens § 13 er således etableret en indirekte indsigtsordning, hvorefter TET som led i sin kontrol med PETs behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer efter anmodning fra en sådan person tillige skal undersøge, om tjenesten uberettiget behandler oplysninger om den pågældende. TET kan som led i denne indsigtsordning blandt andet pålægge PET at slette oplysninger, som PET efter tilsynets opfattelse behandler med urette. TET sikrer, at PET ikke uberettiget behandler oplysninger om den pågældende, og giver herefter vedkommende meddelelse herom. Af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen fremgår imidlertid, at det af meddelelsen alene skal kunne udledes, at der ikke uberettiget behandles oplysninger om den pågældende. Det skal således ikke fremgå eller kunne udledes, om der ikke behandles eller har været behandlet oplysninger, om der tidligere uberettiget har været behandlet oplysninger, eller om der berettiget behandles oplysninger.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at hvis det i forbindelse med en undersøgelse efter stk. 1 konstateres, at PET behandler oplysninger, som ikke længere opfylder betingelserne i § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, skal disse oplysninger slettes uanset § 9 a, stk. 2.

Efter bestemmelsens stk. 3 kan TET, hvis særlige forhold taler herfor, pålægge PET at give hel eller delvis indsigt i oplysninger som nævnt i § 12, stk. 1.

Det følger af PNR-lovens § 2, stk. 3, at når PPNR behandler oplysninger for PET, finder PET-loven og regler udstedt i medfør heraf anvendelse, i det omfang behandlingen ikke er reguleret af bestemmelser i PNR-loven. TET vil således i forbindelse en undersøgelse efter PET-lovens § 13, stk. 1, undersøge, om PPNR uberettiget behandler oplysninger om den pågældende på vegne af PET.

En person, der har fået meddelelse fra TET efter PET-lovens § 13, har efter bestemmelsen ikke krav på en ny meddelelse før 6 måneder efter seneste meddelelse.

3.6 PPNRs behandling af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) for PET

3.6.1 PPNRs indhentning af oplysninger for PET, jf. PNR-lovens § 4 og § 16

Efter PNR-lovens § 4, stk. 3, nr. 1, skal luftfartsselskaber efter en konkret anmodning fra PPNR videregive PNR-oplysninger, når PET vurderer, at det kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Efter PNR-lovens § 16, stk. 3, nr. 2, kan PPNR endvidere anmode PNR-enheder i andre EU-medlemsstater om at videregive PNR-oplysninger eller resultatet af behandlingen af sådanne oplysninger, når PET vurderer, at oplysningerne kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Efter PNR-lovens § 8, stk. 1, opbevarer PPNR resultatet af en behandling af oplysninger udført for PET i medfør af § 10, nr. 1-4, så længe det er nødvendigt for at underrette PET om et hit.

Det fremgår af PNR-lovens § 10, nr. 1, at PPNR må behandle PNR-oplysninger for at foretage en forhåndsvurdering af passagerer forud for deres planlagte ankomst til eller afrejse fra Danmark for at identificere personer, som det kræves at PET undersøger nærmere, idet sådanne personer kan være involveret i en terrorhandling eller grov kriminalitet, der kan straffes med mindst 3 års fængsel.

Endvidere fremgår det af PNR-lovens § 10, nr. 2, at PPNR må behandle PNR-oplysninger, hvis PET vurderer, at oplysningerne kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Desuden fremgår det af PNR-lovens § 15, stk. 1, at PPNR snarest muligt skal videregive PNR-oplysninger eller resultatet af behandlingen af oplysningerne til PET, med henblik på at myndigheden kan undersøge oplysningerne nærmere.

Det fremgår af PNR-lovens § 24, stk. 1, nr. 1-6, at PPNR skal foretage logning af mindst følgende behandlingsaktiviteter:

- 1) Indsamling
- 2) Søgning
- 3) Ændring
- 4) Videregivelse
- 5) Maskering og afmaskering
- 6) Sletning

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at logning af oplysninger efter stk. 1, nr. 1-5, skal gøre det muligt at fastlægge formålet med samt datoen og tidspunktet for behandlingsaktiviteterne. Derudover skal det i forhold til blandt andet oplysninger om søgning eller afmaskering være muligt at identificere brugeren, der har foretaget behandlingsaktiviteten samt modtageren af oplysningerne.

Af lovens § 24, stk. 5, følger det endvidere, at PPNR efter anmodning stiller logning af oplysninger til rådighed for tilsynsmyndigheden, det vil sige Datatilsynet og TET.

Da der for så vidt angår tilsyn med behandlingssikkerheden i PPNR er et vist overlap mellem Datatilsynets og TETs kompetencer, vil tilsynet i forbindelse med kontrollen heraf tage kontakt til Datatilsynet med henblik på at afklare, i hvilket omfang Datatilsynet påtænker at føre eller har ført kontrol med behandlingssikkerheden i PPNR.

Årsredegørelse 2023

Politiets Efterretningstjeneste

Udgivet af Tilsynet med Efterretningstjenesterne, maj 2024

Layout + illustrationer: Eckardt ApS

Portrætfotos: Lars Engelgaard / Tomas Bertelsen

Publikationen kan downloades fra TETs hjemmeside på www.tet.dk

Medlemmer af Tilsynet med Efterretningstjenesterne

Landsdommer Michael Kistrup, Østre Landsret (formand)

Juridisk chef Pernille Christensen, Kommunernes Landsforening

Professor Henrik Udsen, Københavns Universitet

Professor Rebecca Adler-Nissen, Københavns Universitet

Direktør Jesper Fisker, Kræftens Bekæmpelse

Tilsynet med Efterretningstjenesterne
Borgergade 28, 1. sal, 1300 København K
www.tet.dk